

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Κύπρος — το αύριο
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

«ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

Το Σχέδιο Χορηγιών Χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης
και Ανθεκτικότητας της ΕΕ 2021-2026

ΠΡΟΚΥΡΗΞΗ 2024 – Φεβρουάριος 2024

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΣΥΝΟΨΗ

ΧΟΡΗΓΙΑ για

Ενθάρρυνση της μείωσης εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου (ΕΑΘ) μέσω υποβολής:

(α) Σχεδίου Παρακολούθησης ΕΑΘ, (β) Έκθεση Απογραφής ΕΑΘ (με έτος αναφοράς μ.ο. 2022-2023) και

(γ) Έκθεσης Επαλήθευσης της Απογραφής για το έτος αναφοράς,

(δ) Σχεδίου Δράσης μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου (ΕΑΘ) που να συμπεριλαμβάνει

(ε) Έκθεση Επικύρωσης μελλοντικών (εκτιμώμενων) μειώσεων ΕΑΘ για τις δράσεις του Σχεδίου Δράσης.

ΑΦΟΡΑ σε

Υφιστάμενες Μεγάλες και Μικρομεσαίες (ΜΜΕ) Επιχειρήσεις

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ είναι

Μεγάλες και Μικρομεσαίες (ΜΜΕ) Επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Οδηγού του Σχεδίου

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

Μόνο ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή στη διεύθυνση:
Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία, με την ένδειξη «Αίτηση στο Σχέδιο Χορηγιών για την Ενθάρρυνση της Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου στις Επιχειρήσεις»

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΙΣΧΥΣ

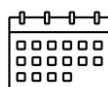
Όχι

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

€5.000.000 (Δημόσια Δαπάνη)
Χρηματοδοτείται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Μέχρι την εξάντληση ή δέσμευση του διαθέσιμου προϋπολογισμού της πρόσκλησης και όχι αργότερα από τις **19.04.2024**

ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(α) Μεγάλες επιχειρήσεις **60% μέχρι €18.500**
(β) Μεσαίες επιχειρήσεις **70% μέχρι €15.500**
(γ) Πολύ Μικρές/Μικρές επιχειρήσεις **80% μέχρι €11.500**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ	5
1. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΚΟΠΟΣ	13
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	14
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	14
4. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	15
5. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	15
6. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	16
7. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	18
8. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	18
9. ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	19
10. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ «ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ» (Do Not Significant Harm) – ΛΙΣΤΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (Exclusion List)	20
11. ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	21
12. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	22
13. ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	30
14. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	30
15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	31
16. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	32
17. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	35
18. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ	35
19. ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	36
20. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ	37
21. ΣΩΡΕΥΣΗ	38
22. ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ – ΘΕΣΜΟΙ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σύσταση ΕΕ για ΜΜΕ	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – Υποχρεώσεις Προβολής και Δημοσιότητας	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – Πρότυπο Σχεδίου Δράσης Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου μέχρι το 2030	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε – Θεσμικό Πλαίσιο	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Στ – Διαχείριση Ενστάσεων	57

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΓΚΑΚ	Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία
ΕΑΘ	Εκπομπή Αερίων Θερμοκηπίου
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣΕΚ	Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα
ΕΤΕΚ	Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου
ΜΑΑ	Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΜΜΕ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
ΣΑΑ	Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΣΕΔΕ	Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου
ΥΓΑΑΠ	Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
ΦΥ	Φορέας Υλοποίησης

ΟΡΙΣΜΟΙ

«**Αέρια του θερμοκηπίου**» είναι εκείνα τα αέρια συστατικά της ατμόσφαιρας, είτε φυσικά είτε ανθρωπογενή, που απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθρη ακτινοβολία. Τα αέρια του θερμοκηπίου είναι:

- i. διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)
- ii. μεθάνιο (CH₄)
- iii. υποξείδιο του αζώτου (N₂O)
- iv. υδροφθοράνθρακες (HFC)
- v. υπερφθοράνθρακες (PFC)
- vi. εξαφθοριούχο θείο (SF₆)

«**Ανανεώσιμο υδρογόνο**» είναι το υδρογόνο που παράγεται από ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές, στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.¹

«**Ανεξάρτητη επαλήθευση**» είναι η επαλήθευση που γίνεται από ανεξάρτητο διαπιστευμένο, κατά ISO 17029, φορέα επαλήθευσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πρότυπου ISO 14064-1 Greenhouse gases — Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals και του προτύπου ISO 14064-2 Greenhouse gases — Part 2: Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements.

«**Ανεξάρτητοι επαληθευτές**» είναι νομικά πρόσωπα διαπιστευμένοι φορείς επαλήθευσης με βάση την ισχύουσα έκδοση του προτύπου ISO 17029, για παροχή υπηρεσιών επαλήθευσης, στο πεδίο διαπίστευσης των οποίων περιλαμβάνεται: (α) το πρότυπο ISO 14064-1 Greenhouse gases — Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals, και (β) το πρότυπο ISO 14064-2 Greenhouse gases — Part 2: Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements.

«**Βιοαέρια**» είναι τα αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 28) της οδηγίας [\(ΕΕ\) 2018/2001](#).

«**Βιομάζα**» είναι το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων,

¹ Οδηγία [\(ΕΕ\) 2018/2001](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης.²

«**Βιορευστά**» είναι τα υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, τα οποία παράγονται από βιομάζα.³

«**ΓΚΑΚ**» είναι ο Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία και συγκεκριμένα είναι ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης⁴ (GBER - General Block Exemption Regulation). Στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 υπό τον τίτλο «**Ορισμοί που ισχύουν για τις ενισχύσεις στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος**», οι οποίοι διέπουν τις επιλέξιμες δαπάνες με βάση το Τμήμα 7 «Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος» του ΓΚΑΚ.

«**Έκθεση Απογραφής**» αφορά την Έκθεση Εκπομπής του έτους αναφοράς που εκπονείται από τον Δικαιούχο μια φορά και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου.

«**Έκθεση Επαλήθευσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου**» εκπονείται από τον ανεξάρτητο επαληθευτή για τις εκπομπές του έτους αναφοράς στη βάση της έκδοσης του Προτύπου ISO 14064-1:2018.

«**Έκθεση Επικύρωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου**» εκπονείται από τον ανεξάρτητο φορέα επικύρωσης διαπιστευμένο με το ISO 14064-2 για τις μελλοντικές ετήσιες εκτιμημένες εκπομπές της κάθε δράσης που περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Δράσης μέχρι το 2030.

«**Εκπομπή**» είναι η Εκπομπή Αερίων του Θερμοκηπίου.

«**Ενεργειακή απόδοση**» ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας.⁵

«**Επαλήθευση Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου**» θα γίνεται για το πρωτογενές ανθρακικό αποτύπωμα της επιχείρησης και θα επαληθεύεται με βάση την έκδοση του Προτύπου ISO 14064-1:2018.

«**Επιχείρηση**» ως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα Ι, Άρθρο 1, του ΓΚΑΚ, θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

«**Έργο**» είναι οι μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στις επιλέξιμες δαπάνες ως αυτές περιγράφονται στον παρόν Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου.

² Άρθρο 2 σημείο 24) της οδηγίας [\(ΕΕ\) 2018/2001](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

³ Άρθρο 2 σημείο 32) της οδηγίας [\(ΕΕ\) 2018/2001](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

⁴ [EE L 167 30.06.2023](#), σ. 1

⁵ Άρθρο 2 σημείο 4) της οδηγίας [2012/27/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

«Έτος αναφοράς» για το παρόν Σχέδιο θεωρείται ο αριθμητικός μέσος των ετήσιων εκπομπών των επιχειρήσεων, κατά τα ημερολογιακά έτη **2022-2023**.

«**Ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές**» η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001⁶ ήτοι: «**Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές**» ή «**ανανεώσιμη ενέργεια**» η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και τα βιοαέρια.

«**Ημέρα**» θεωρείται ημερολογιακή ημέρα εκτός κι αν αναφέρεται στο κείμενο διαφορετικά.

«**Καθαρό όχημα**»⁷ σημαίνει:

α) όσον αφορά τα ελαφρά οδικά οχήματα: καθαρό όχημα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) στοιχείο α) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸.

β) όσον αφορά τα βαρέα οδικά οχήματα:

— έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, βαρύ επαγγελματικό όχημα χαμηλών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹

— έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, καθαρό όχημα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) στοιχείο β) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ και το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242.

γ) όσον αφορά τα σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας:

— σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για επιβατικές μεταφορές, το οποίο διαθέτει υβριδικό κινητήρα ή κινητήρα διπλού καυσίμου που παράγει τουλάχιστον το 50 % της ενέργειάς του από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη για την κανονική λειτουργία του

— σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για εμπορευματικές μεταφορές με άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ανά τονοχιλιόμετρο (g CO₂ /tkm), υπολογιζόμενες (ή εκτιμώμενες σε περίπτωση νέων σκαφών) με χρήση του λειτουργικού δείκτη ενεργειακής απόδοσης (ΕΕΟΙ) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, οι οποίες είναι κατά 50 % χαμηλότερες από τη μέση τιμή αναφοράς για τις εκπομπές CO₂ που ορίζεται για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα (επιμέρους ομάδα οχημάτων 5-LH) σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242.

δ) όσον αφορά τα θαλάσσια σκάφη:

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

⁷ ΓΚΑΚ, Άρθρο 2, σημείο 102στ)

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009L0033-20190801>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1242>

— Θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές, για λιμενικές εργασίες ή για επικουρικές δραστηριότητες, το οποίο i) διαθέτει υβριδικό κινητήρα ή κινητήρα διπλού καυσίμου που παράγει για την κανονική λειτουργία του στη θάλασσα και στους λιμένες, σε ποσοστό τουλάχιστον 25 %, την ενέργειά του από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη, ή ii) έχει επιτύχει τιμή του δείκτη σχεδιασμού ενεργειακής απόδοσης (EEDI) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού κατά 10 % χαμηλότερη από τις απαιτήσεις για τον EEDI που ίσχυαν την 1^η Απριλίου 2022 και το σκάφος μπορεί να λειτουργεί με καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή με καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές

— Θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για εμπορευματικές μεταφορές το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παροχή ακτοπλοϊκών υπηρεσιών και υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων, σχεδιασμένων με σκοπό να καταστήσουν δυνατή τη στροφή των εμπορευματικών μεταφορών που εκτελούνται επί του παρόντος οδικώς προς τις θαλάσσιες μεταφορές, με άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής), υπολογιζόμενες με χρήση του EEDI, κατά 50 % χαμηλότερες από τη μέση τιμή αναφοράς εκπομπών CO₂ που ορίζεται για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα (επιμέρους ομάδα οχημάτων 5-LH), όπως δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242.

«Καύσιμα βιομάζας»¹⁰ είναι τα αέρια και στερεά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.¹¹

«Κυκλική οικονομία» είναι εκείνο το μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης, το οποίο περιλαμβάνει την ανταλλαγή, εκμίσθωση, επαναχρησιμοποίηση, επισκευή, ανακαίνιση και ανακύκλωση των υπαρχόντων υλικών και προϊόντων όσο το δυνατόν περισσότερο προκειμένου να παραταθεί ο κύκλος ζωής τους. Στην πράξη, η κυκλική οικονομία υποδηλώνει τη μείωση των αποβλήτων στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο. Όταν ένα προϊόν φτάνει στο τέλος της ζωής του, τα υλικά κατασκευής του διατηρούνται μέσα στην οικονομία με οποιοδήποτε δυνατό τρόπο για να χρησιμοποιηθούν ξανά και ξανά, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία στο προϊόν. Έρχεται σε αντίθεση με το γραμμικό μοντέλο οικονομίας «αγορά-παραγωγή-χρήση-απόρριψη», το οποίο έχει σήμερα φθάσει σε μη βιώσιμα επίπεδα.

Σύμφωνα με τον [Κανονισμό \(ΕΕ\) 2020/852](#) **«Κυκλική Οικονομία»** ορίζεται το οικονομικό σύστημα στο οποίο διατηρείται η αξία των προϊόντων, των υλικών και άλλων πόρων στην οικονομία για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα με την ενίσχυση της αποτελεσματικής χρήσης τους στην παραγωγή και κατανάλωση, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της χρήσης τους, και με την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και της αποδέσμευσης επικίνδυνων ουσιών σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων.

«Μεγάλες επιχειρήσεις» οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του ΓΚΑΚ, και συγκεκριμένα δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), σύμφωνα με το Άρθρο 2 «Ορισμός ΜΜΕ» του εν λόγω Παραρτήματος.

¹⁰ [ΓΚΑΚ, Άρθρο 2, σημείο 117δ\)](#)

¹¹ Άρθρο 2 σημείο 27) της Οδηγίας [\(ΕΕ\) 2018/2001](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

Ως εκ τούτου, η **Μεγάλη Επιχείρηση** θα πρέπει πληροί τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- Αριθμός Υπαλλήλων ≥ 250 ή
- Κύκλος Εργασιών $> \text{€}50\text{εκατ.}$ και το Σύνολο Ισολογισμού $> \text{€}43\text{εκατ.}$
- Για να μπορεί όμως να υπολογιστεί το Μέγεθος της Επιχείρησης θα πρέπει να πληρούνται όλα τα υπόλοιπα Άρθρα του Παραρτήματος Ι του ΓΚΑΚ. Ακολουθεί ο πίνακας, με βάση τον οποίο κατηγοριοποιείται το μέγεθος της Επιχείρησης. **Ο αιτητής παραπέμπεται και στον Οδηγό χρήσης του ορισμού των ΜΜΕ ([Οδηγός χρήσης του ορισμού των ΜΜΕ \(publicaid.gov.cy\)](#))**

Κατηγορία Επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων: Μονάδα ετήσιας εργασίας		Ετήσιος Κύκλος Εργασιών		Ετήσιος Συνολικός Ισολογισμός
Μεγάλη Επιχείρηση	≥ 250	ή	$> 50.000.000$	και	$> 43.000.000$
Μεσαία Επιχείρηση	< 250	και	$\leq 50.000.000$	ή	$\leq 43.000.000$
Μικρή Επιχείρηση	< 50		$\leq 10.000.000$		$\leq 10.000.000$
Πολύ Μικρή Επιχείρηση	< 10		$\leq 2.000.000$		$\leq 2.000.000$

«Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ» οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του ΓΚΑΚ, όπως αυτά ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06.05.2003 και αρ.2003/361/ΕΚ ([ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σύσταση ΕΕ για ΜΜΕ](#)).

«Μητρώο επαληθευτών» θα καταρτίζεται και θα τηρείται από τον Φορέα Υλοποίησης (ΦΥ) ενώ θα είναι αναρτημένος και δημοσιοποιημένος στην ιστοσελίδα του ΦΥ. Ο ενδιαφερόμενος διαπιστευμένος φορέας επαλήθευσης θα αποστέλλει τα στοιχεία του στο Τμήμα Περιβάλλοντος για έγκριση και προσθήκη του στο εν λόγω μητρώο.

«Νεοεισερχόμενοι» είναι οι Δικαιούχοι οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν κατά τα έτη 2022 και 2023 και έπειτα και παραμένουν ενεργοί. Για να ενταχθούν στο Σχέδιο Χορηγιών χρειάζεται να παρουσιάζουν δεδομένα συνεχόμενης λειτουργίας 90 ημερών, πριν την υποβολή της αίτησης για ένταξη στο Σχέδιο. Η συνεχόμενη λειτουργία των 90 ημερών νοείται ως περίοδος 90 συνεχόμενων ημερών στην οποία η επιχείρηση λειτουργεί καθημερινά. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν προβλέπει τέτοιες συνεχείς περιόδους 90 ημερών τότε προστίθενται οι κύκλοι μέχρι τη συμπλήρωση της απαιτούμενης περιόδου, π.χ. όταν μια επιχείρηση λειτουργεί 5 ημέρες την εβδομάδα, ως συμπληρωμένη περίοδος 90 ημερών θεωρούνται 18 κύκλοι των 5 ημερών.

«Όχημα μηδενικών εκπομπών»¹²

α) όσον αφορά τα δίκυκλα και τρίκυκλα οχήματα και τα τετράκυκλα: όχημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού·

¹² [ΓΚΑΚ, Άρθρο 2, σημείο 102ζ](#)

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0168>

β) όσον αφορά τα ελαφρά οδικά οχήματα: όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής¹⁴.

γ) όσον αφορά τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα: βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 5) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ.

δ) όσον αφορά τα σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας: σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για επιβατικές ή εμπορευματικές μεταφορές με μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής/εξάτμισης).

ε) όσον αφορά τα θαλάσσια σκάφη: θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για επιβατικές ή εμπορευματικές μεταφορές, για λιμενικές εργασίες ή επικουρικές δραστηριότητες με μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής).

«**Προβληματική Επιχείρηση**» είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις σύμφωνα με το Άρθρο 2(18) του ΓΚΑΚ, ήτοι:

«α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και ο όρος “κεφάλαιο” περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο.

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος “εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας” παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1151>

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0. »

«**ΣΕΔΕ**» είναι το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου που θεσπίζεται με βάση την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2003/87/ΕΚ, όπως αυτή τροποποιείται ή αντικαθίσταται, στο οποίο εντάσσονται συγκεκριμένες ενεργοβόρες εγκαταστάσεις.

«**Σύμβουλος**» είναι ο εξειδικευμένος εμπειρογνώμονας, που δύναται να ετοιμάζει έκθεση αναφοράς ΕΑΘ (GHG accounting) σύμφωνα με τα Πρότυπα ISO 14064-1, ISO 14064-2 και το GHG Protocol, να καθορίζει μέτρα μείωσης ΕΑΘ και να διενεργεί τεχνοοικονομική ανάλυση των εισηγήσεων που προτείνει. Πρέπει να έχει αποδεδειγμένα γνώσεις στις απαιτήσεις των πιο πάνω, με προσκόμιση αποδεικτικού εγγράφου για συμμετοχή του σε σεμινάριο με πρακτική εφαρμογή και ελάχιστη παρακολούθηση 14 ώρες. Επιπλέον, να μπορεί να ετοιμάζει προβλέψεις ΕΑΘ και να αναπτύσσει σχέδιο δράσης της επιχείρησης. Αποτελεί ευθύνη του αιτητή να συνεργαστεί με εκείνον τον Σύμβουλο που θα κατέχει τα απαραίτητα προσόντα και εμπειρία σχετική με το πιο πάνω εξειδικευμένο αντικείμενο και που θα γνωρίζει την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για το κλίμα και την ενέργεια.

Ενδιαφερόμενοι σύμβουλοι μπορούν να υποβάλουν τα στοιχεία τους στο ΦΥ, ο οποίος θα καταρτίσει ενδεικτικό κατάλογο προς βοήθεια και μόνον των αιτητών, ο οποίος θα είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΦΥ. Στον κατάλογο θα συμπεριληφθούν μόνο όσοι υποβάλουν αποδεικτικά έγγραφα που αφορούν τόσο την ειδικότητά τους όσο και τη γνώση τους στις απαιτήσεις του πιο πάνω προτύπου. Θα πρέπει να κατέχουν πτυχίο στη χημική μηχανική, μηχανολογική μηχανική, μηχανική περιβάλλοντος ή άλλο κλάδο της μηχανικής ή άλλο πανεπιστημιακό τίτλο σχετικό με το πιο πάνω εξειδικευμένο αντικείμενο. Στην περίπτωση των μηχανικών, αυτοί θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μελών του ΕΤΕΚ ή άλλο αντίστοιχο μητρώο μηχανικών άλλου Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αιτητής, αφού λάβει υπόψη τα πιο πάνω, δύναται να χρησιμοποιήσει σύμβουλο από τον κατάλογο ή άλλον της επιλογής του, που επιβεβαιωμένα πληροί τις πιο πάνω απαιτήσεις (π.χ. τίτλο, μέλος ΕΤΕΚ, σχετική εκπαίδευση).

«**Σχέδιο Δράσης Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου**» θα εκπονείται από τον Δικαιούχο σε συγκεκριμένο σχεδιάτυπο (template) με σκοπό να περιγράψει κάθε πηγή εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, τον στόχο για μείωση, τα μέτρα που θα αναληφθούν και θα οδηγούν σε συγκεκριμένες μειώσεις εκπομπών, την προθεσμία ολοκλήρωσης της δράσης, το προβλεπόμενο κόστος και τα αποτελέσματα, σε σχέση με το έτος αναφοράς, με ορίζοντα το 2030. Περαιτέρω λεπτομέρειες για τη δομή του Σχεδίου Δράσης δίνονται στο [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – Πρότυπο Σχεδίου Δράσης Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου μέχρι το 2030](#).

«**Σχέδιο Παρακολούθησης**» εκπονείται από τον Δικαιούχο, θα είναι σε συμφωνία με το ISO 14064-1 και θα καθορίζει τις πηγές/σημεία εκπομπών και πως αυτές θα παρακολουθούνται.

«**τόνος ή τόνοι ισοδυνάμου CO₂**» ή «**tCO₂-eq**» είναι η ποσότητα αερίων του θερμοκηπίου, εκπεφρασμένη ως το αποτέλεσμα του βάρους των αερίων του θερμοκηπίου σε μετρικούς τόνους και του συνολικού τους δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη.

«**Υποδομή ανεφοδιασμού**»¹⁵ είναι η σταθερή ή κινητή υποδομή για τον εφοδιασμό οχημάτων ή κινητού τερματικού εξοπλισμού ή κινητού εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης με υδρογόνο.

¹⁵ ΓΚΑΚ, Άρθρο 2, σημείο 102β)

«Υποδομή επαναφόρτισης»¹⁶ είναι η σταθερή ή κινητή υποδομή για τον εφοδιασμό οχημάτων ή κινητού τερματικού εξοπλισμού ή κινητού εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης με ηλεκτρική ενέργεια.

«Φορέας Υλοποίησης» είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

«GHG Protocol»¹⁷ είναι ένα ολοκληρωμένο παγκόσμιο τυποποιημένο πλαίσιο για τη μέτρηση και τη διαχείριση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (Greenhouse Gases Protocol). Απευθύνεται σε δραστηριότητες ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, αλυσίδες αξίας και δράσεις μετριασμού.

Οποιαδήποτε αναφορά σε Νόμο ή σε Κανονιστική Διοικητική Πράξη, σημαίνει τον υπό αναφορά Νόμο ή Κανονιστική Διοικητική Πράξη, όπως εκάστοτε διορθώνονται, τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

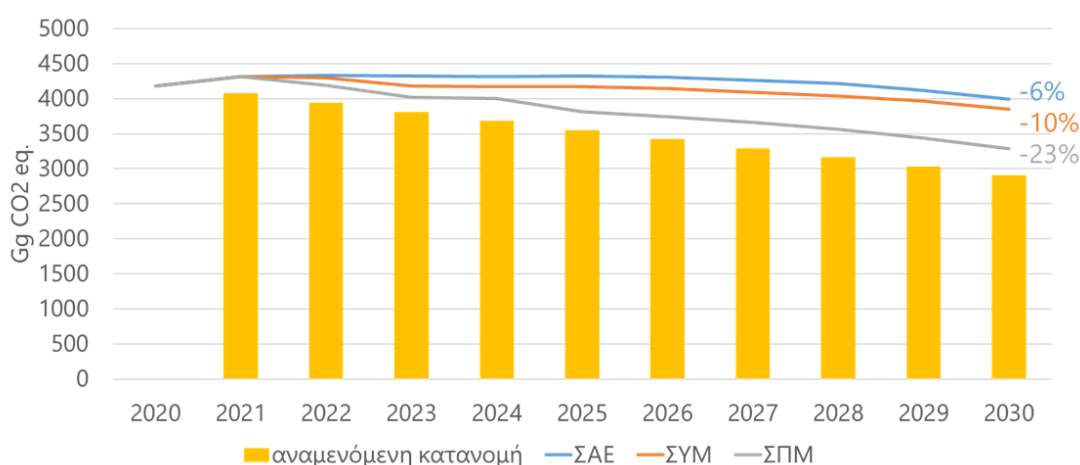
¹⁶ [ΓΚΑΚ, Άρθρο 2, σημείο 102α\)](#)

¹⁷ [Homepage | GHG Protocol](#)

1. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ για το 2030, καθίσταται αναγκαίο για την Κυπριακή Δημοκρατία να εφαρμόσει πρόσθετες πολιτικές και μέτρα για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω καινοτόμων και αποτελεσματικών χρηματοδοτικών μηχανισμών.

1.2 Οι πολιτικές και τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο Αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)¹⁸, το οποίο αφορά στην περίοδο 2021-2030 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 28/7/2023, διαχωρίζονται σε δύο δέσμες: (i) Υφιστάμενες πολιτικές και μέτρα και (ii) Πρόσθετες πολιτικές και μέτρα. Το υφιστάμενο πακέτο πολιτικών και μέτρων μπορεί να οδηγήσει την Κύπρο σε μείωση κατά 10% της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 σε σύγκριση με το 2005, ενώ η πλήρης εφαρμογή των πρόσθετων πολιτικών και μέτρων μπορεί να συμβάλει σε επιπλέον μειώσεις κατά 13%, επιτυγχάνοντας συνολική μείωση 23% το 2030 σε σύγκριση με το 2005 (βλ. Σχήμα 1).

(ΣΑΕ/BaU=Business as Usual, ΣΥΜ/WEM=With Existing Measures, ΣΠΜ/WAM=With Additional Measures)

Σχήμα 1: Στόχοι και σενάρια μείωσης εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου.

1.3 Ο στόχος του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών είναι να προχωρήσει ένα βήμα πιο πέρα από τις υπάρχουσες πολιτικές και μέτρα και να συμβάλει στην εφαρμογή των πρόσθετων μέτρων που ορίζει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) για την περίοδο 2021-2030. Στοχεύει να φέρει τους επιχειρηματικούς φορείς πιο κοντά στη στρατηγική και τους στόχους της χώρας για το κλίμα και την ενέργεια, αλλάζοντας τον τρόπο σκέψης και δράσης τους προς μια πράσινη οικονομία (μετάβαση στην μηδενική παραγωγή αποβλήτων, μετάβαση στην κυκλική οικονομία, ενεργειακή απόδοση και γενικότερα δράσεις που συνεισφέρουν στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην απανθρακοποίηση της κυπριακής οικονομίας) και να τους βοηθήσει να κατανοήσουν τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις δραστηριότητές τους. Το παρόν Σχέδιο φιλοδοξεί να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις/δικαιούχους να συμμετάσχουν σε μια ολική μεταμόρφωση της οικονομίας που στοχεύει στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, καταρτίζοντας σχέδια δράσης που τελικό σκοπό έχουν τη μείωση της εκπομπής αερίων θερμοκηπίου στις διαδικασίες λειτουργίας τους ή/και στις εγχώριες αλυσίδες εφοδιασμού τους.

¹⁸ Είναι διαθέσιμο [εδώ](#)

1.4 Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας για ενθάρρυνση της μείωσης της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου μέσω της υποβολής εγγράφων και μελετών (βλ. **Παράγραφο 12**) τα οποία περιλαμβάνουν συγκεκριμένες δράσεις που η υλοποίησή τους έχει σκοπό τη μείωση εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου. Η κυβερνητική χορηγία παρέχεται σε ποσοστό, αναλόγως του μεγέθους της επιχείρησης, για την εκπόνηση των επιλέξιμων κατηγοριών των δαπανών που περιγράφονται στην Παράγραφο 12.1 και αφορά ΜΟΝΟ τις εν λόγω δαπάνες.

1.5 Οι δικαιούχοι του παρόντος Σχεδίου θα μπορούν να καταστούν δικαιούχοι σε προγραμματιζόμενο επόμενο Σχέδιο Χορηγιών για τη στήριξη μελλοντικών επενδύσεων προς μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και συγκεκριμένα με επιχορήγηση επί της μείωσης των ισοδύναμων τόνων διοξειδίου του άνθρακα (tCO_{2-eq}) που θα επιτυγχάνουν ανά επιλέξιμη επένδυση που θα περιλαμβάνεται στα Σχέδια Δράσης τους, με την προϋπόθεση ότι δεν θα προβούν σε υλοποίηση των επιλέξιμων επενδύσεων πριν από την προκήρυξη του επερχόμενου σχεδίου και πριν την υποβολή αίτησης του σε αυτό. Οι επιλέξιμες επενδύσεις θα ανακοινωθούν με το ενδεχόμενο σχέδιο και δεν θα αποκλίνουν από τα σχετικά Νομοθετικά Πλαίσια περί Κρατικών Ενισχύσεων. Το ενδεχόμενο σχέδιο προβλέπεται να περιληφθεί στο αναθεωρημένο ΕΣΕΚ και να προκηρυχθεί εντός του 2024 ή 2025.

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

2.1 Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο [Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας](#) (ΣΑΑ) για την περίοδο 2021-2026 και θα χρηματοδοτηθεί από τον [Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας \(Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/241\)](#), το κεντρικό εργαλείο του [NextGenerationEU](#), του¹⁹ προσωρινού μέσου χρηματοδότησης της ανάκαμψης και εξόδου της ΕΕ από την κρίση που προκάλεσε η πανδημία του COVID-19.

2.2 Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Σχεδίου, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Μέτρου C2.1I4 του ΣΑΑ, ανέρχεται στα **€5.000.000**.

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

3.1 Το Σχέδιο είναι προσαρμοσμένο και θα εφαρμοστεί με βάση τον [«ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ \(ΕΕ\) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης»](#) (εφεξής «ΓΚΑΚ») και όλες του τις τροποποιήσεις/διορθώσεις. Η περίοδος εφαρμογής του ΓΚΑΚ λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2026.

¹⁹ [ΕΕ L 167 30.06.2023, σ. 1](#)

3.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες θα παραχωρηθεί κρατική ενίσχυση σε ΜΜΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις καλύπτονται από το ακόλουθο άρθρο του Κανονισμού:

<p style="text-align: center;">Είδος Επενδυτικής Ενίσχυσης (Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών υπόκεινται σε προϋποθέσεις και αναλύονται περαιτέρω στην Παράγραφο 12)</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 49 του Τμήματος 7 του ΓΚΑΚ «<i>Ενισχύσεις για μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και ενέργειας</i>» στη βάση των οποίων θα τύχουν ενίσχυσης οι επιχειρήσεις</p>
<p>Ενισχύσεις για μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος:</p> <p>Οι ενισχύσεις για την εκπόνηση μελετών και τη σχετιζόμενη με αυτές παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις των Κατηγοριών στην Παράγραφο 12.5. Η επενδυτική ενίσχυση αφορά μόνον:</p> <ul style="list-style-type: none">• Σχέδιο Παρακολούθησης Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου• Έκθεση Απογραφής Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου του έτους αναφοράς (μέσος όρος για τα έτη 2022-2023)• Έκθεση Επαλήθευσης της Απογραφής Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου του έτους αναφοράς (μέσος όρος για τα έτη 2022-2023)• Σχέδιο Δράσης μείωσης Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου μέχρι το 2030• Επικύρωση (Validation) των μελλοντικών (εκτιμώμενων) μειώσεων ή απομακρύνσεων Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου για τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης του Δικαιούχου.	

4. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1 Το Σχέδιο θα εφαρμοσθεί κατά την περίοδο 2024 και οι αιτήσεις από τους Δικαιούχους θα υποβάλλονται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως ορίζεται στη σχετική Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων. Η πρόσκληση είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος ([ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Καλώς Ήλθατε στο Διαδικτυακό μας Τόπο \(moa.gov.cy\)](#)) και θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις **19.04.2024** ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί νωρίτερα.

5. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

5.1 Οι Φορείς Υλοποίησης και Διαχείρισης του Σχεδίου είναι οι ακόλουθοι:

5.1.1 Συντονιστική Αρχή

Ως Συντονιστική Αρχή (ΣΑ) για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα η Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η ΣΑ έχει τη συνολική ευθύνη για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ και για τη διασφάλιση της τήρησης των διαδικασιών του Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου (ΣΠΕ) και της εθνικής νομοθεσίας από το σύνολο των εμπλεκόμενων, ενώ αποτελεί το σημείο επαφής και ανταλλαγής πληροφοριών με την ΕΕ στο πλαίσιο της εφαρμογής του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην Κυπριακή Δημοκρατία.

5.1.2 Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη της διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου, έχει το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) και συγκεκριμένα το Τμήμα Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ, το οποίο αναλαμβάνει ως Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) τα ακόλουθα:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο.
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής, την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των αιτήσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την παροχή κάθε μέσου που απαιτείται για την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου.
- Την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων στο Σχέδιο.
- Τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των Δικαιούχων.
- Τον έλεγχο και επαλήθευση/βεβαίωση των δαπανών.
- Την τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σχέδιο.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος δύναται, σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, να προωθεί φορολογικά τιμολόγια στις αρμόδιες αρχές για έλεγχο.

5.1.3 Ομάδα Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των υποβαλλομένων αιτήσεων, διενεργείται από Λειτουργούς του ΦΥ - Τμήματος Περιβάλλοντος. Η ομάδα θα αξιολογεί τις αιτήσεις με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις που αναλύονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής**. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης αιτήσεων που κρίνονται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις έγκρισης, θα υποβάλλονται από την Ομάδα Αξιολόγησης, στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος για έγκριση.

6. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1 Το Σχέδιο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια, τα οποία εξειδικεύονται περαιτέρω στις ακόλουθες παραγράφους:

6.1.1 Δημόσια Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων

Η δημόσια πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων από ενδιαφερόμενους έγινε με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, κατόπιν έγκρισης του Σχεδίου από την Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και από το Υπουργικό Συμβούλιο, και έχει ανακοινωθεί δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης. **Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 19.04.2024 ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού**, όποιο από τα δύο επισυμβεί νωρίτερα.

6.1.2 Υποβολή Αίτησης από Δυνητικό Δικαιούχο

Οι αιτήσεις συνοδευόμενες από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται αποκλειστικά **μέσω συστημένου ταχυδρομείου** στη διεύθυνση: Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία, με την ένδειξη «Αίτηση στο Σχέδιο Χορηγιών για την Ενθάρρυνση της Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου στις επιχειρήσεις».

Για αποφυγή υπερκατανάλωσης χαρτιού, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (να εσωκλείεται USB flash συνοδευόμενο με έντυπο πίνακα περιεχομένων). Εξαιρούνται το έντυπο της συμπληρωμένης αίτησης και όσα έγγραφα ζητούνται σε πρωτότυπο. Ο αιτητής έχει ευθύνη να τηρεί τα σχετικά αντίγραφα.

6.1.3 Αξιολόγηση των Αιτήσεων

Γίνεται έλεγχος των αιτήσεων από την Ομάδα Αξιολόγησης. Η **σειρά προτεραιότητας** καθορίζεται βάσει της σειράς υποβολής των αιτήσεων (**ημερομηνία λήψης από ταχυδρομικές υπηρεσίες**). Κατά το στάδιο αξιολόγησης, το Τμήμα Περιβάλλοντος δύναται να πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους για επαλήθευση στοιχείων/πληροφοριών που αναφέρονται στην αίτηση.

6.1.4 Απόφαση Έγκρισης/Απόρριψης των Αιτήσεων

Οι αιτήσεις που εξετάζονται από την Ομάδα Αξιολόγησης προωθούνται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, με εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη. Οι αιτήσεις που εγκρίνονται από τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος εντάσσονται στο Σχέδιο. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα εξαρτηθεί από το διαθέσιμο κονδύλι. Πρόσθετα, θα καταρτιστεί κατάλογος επιλαχόντων, με τις αιτήσεις που αξιολογήθηκαν θετικά αλλά δεν εντάχθηκαν λόγω εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Οι εν λόγω αιτήσεις δύναται να ενταχθούν στο σχέδιο σε μεταγενέστερο στάδιο, σε περίπτωση αποδέσμευσης κονδυλίων και διαθεσιμότητάς τους προς ένταξη πρόσθετων/αναπληρωματικών έργων, δεδομένου ότι απομένει επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωση της υλοποίησής τους, εντός της περιόδου εφαρμογής του Σχεδίου και λαμβανομένων υπόψη των στόχων/δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο του ΣΑΑ Κύπρου. **Οι εγκρίσεις θα δοθούν το αργότερο μέχρι 31 Ιουλίου 2024.**

6.1.5 Ενημέρωση των Αιτητών

Οι αιτητές ενημερώνονται με επιστολή, η οποία τους αποστέλλεται ηλεκτρονικά και ταχυδρομικώς, για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, νοουμένου ότι οι αιτήσεις τους είναι πλήρως συμπληρωμένες και συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Στην εν λόγω επιστολή θα αναγράφεται και το μέγιστο ποσό χορηγίας που αντιστοιχεί στην αιτήτρια επιχείρηση. Η λήψη της εν λόγω επιστολής θα πρέπει να επιβεβαιώνεται από τον Δικαιούχο εντός **δύο (2) εργάσιμων ημερών**.

Αιτητές των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται δύναται να υποβάλουν ένσταση, βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας στην **Παράγραφο 20**.

6.1.6 Υλοποίηση του Έργου

Η υλοποίηση του έργου από τον Δικαιούχο που εγκρίνεται, ολοκληρώνεται με την υποβολή των παραδοτέων (συνοδευόμενων με τα τιμολόγια του σύμβουλου και του ανεξάρτητου επαληθευτή (verifier)/επικυρωτή (validator)) στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, εντός **τριών (3) μηνών** από την ημερομηνία αποστολής της επιστολής έγκρισης.

Σε περίπτωση που ο αιτητής προβεί σε ενέργειες για την υλοποίηση του έργου μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αλλά πριν την λήψη επιστολής έγκρισης ή απόρριψης, οι δαπάνες καθίστανται μεν επιλέξιμες αλλά ο αιτητής αναλαμβάνει την ευθύνη χωρίς τη δέσμευση του Φορέα Υλοποίησης για κάλυψη των εν λόγω δαπανών από το παρόν Σχέδιο.

6.1.7 Υποβολή του Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας

Ο Δικαιούχος υποβάλλει το αίτημα καταβολής χορηγίας συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την υλοποίηση του έργου και την επίτευξη των στόχων, βάσει των όρων και κριτηρίων του Σχεδίου.

6.1.8 Αξιολόγηση εγγράφων/μελετών

Αφότου υποβληθούν τα παραδοτέα του έργου που αφορούν τις επιλέξιμες δαπάνες (βλ. Παράγραφο 12.1), αξιολογούνται από τους αρμόδιους Λειτουργούς του Τμήματος Περιβάλλοντος εντός **δύο (2) μηνών** από την υποβολή τους.

6.1.9 Διοικητική Επαλήθευση

Γίνεται διοικητική επαλήθευση όλων των αιτημάτων καταβολής χορηγίας από το Τμήμα Περιβάλλοντος πριν την καταβολή χορηγίας. Σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις, αν αυτές κριθούν ανεπαρκείς ή/και δεν υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τέθηκε, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή.

6.1.10 Καταβολή Χορηγίας προς τον Δικαιούχο

Καταβάλλεται χορηγία προς τους Δικαιούχους που έχουν υλοποιήσει όλα τα απαιτούμενα του έργου, νοουμένου ότι έχει επιβεβαιωθεί η επίτευξη όλων των κριτηρίων και προϋποθέσεων του Σχεδίου για καταβολή της χορηγίας.

6.1.11 Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

Το Τμήμα Περιβάλλοντος ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια ελεγκτική αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης της επένδυσης να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους, με σκοπό την εξακρίβωση των όσων περιλαμβάνονται τόσο στην αίτηση όσο και στο αίτημα καταβολής χορηγίας.

7. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

7.1 Δικαιούχοι των χρηματοδοτικών ενισχύσεων που θα παραχωρούνται για επένδυση σε επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών, όπως αυτές αναλύονται στην **Παράγραφο 12**, του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής είναι οι ακόλουθοι:

7.1.1 Υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06.05.2003 και αρ.2003/361/ΕΚ (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σύσταση ΕΕ για ΜΜΕ** και Παράρτημα Ι του ΓΚΑΚ – Ορισμός ΜΜΕ), που είναι εγκατεστημένες στην Κύπρο, εξαιρουμένων των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο λόγω της τουρκικής εισβολής.

7.1.2 Υφιστάμενες Μεγάλες Επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Κύπρο, εξαιρουμένων των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο λόγω της τουρκικής εισβολής.

8. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

8.1 Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης σε αιτήσεις που **δεν** πληρούν τα κριτήρια και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως αυτά ορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής** του παρόντος Οδηγού.

8.2 Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης σε «**προβληματικές επιχειρήσεις**» κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 όπως δηλώνονται στα Άρθρα 1.4.γ) και 2.18) (βλ. **ΟΡΙΣΜΟΙ**) (Σχετικό έντυπο βεβαίωσης ανεξάρτητων Εγκεκριμένων Ελεγκτών για σκοπούς παραχώρησης ενίσχυσης σε μη προβληματικές επιχειρήσεις βρίσκεται στο **Παράρτημα Γ** του εντύπου της αίτησης).

8.3 Δικαιούχος ο οποίος έχει κριθεί με οριστική δικαστική απόφαση ότι έχει διαπράξει πράξεις απάτης, δωροδοκίας, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και άλλες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 136 παράγραφος 1(δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046 (Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ)²⁰, δεν δικαιούται χορηγία στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου εκτός και αν έχουν παρέλθει **πέντε (5) χρόνια** από την ημερομηνία των ως άνω αποφάσεων ή διαφορετική χρονική διάρκεια αποκλεισμού που τυχόν καθορίζει η ίδια η οριστική δικαστική απόφαση.

Η ως άνω διάρκεια αποκλεισμού περιορίζεται στα **τρία (3) έτη**, εάν αυτή δεν καθορίζεται διαφορετικά σε οριστική δικαστική ή, κατά περίπτωση, διοικητική απόφαση, στην περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει διαπράξει πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πλαίσιο των περιπτώσεων αποκλεισμού²¹ που ορίζουν οι παράγραφοι 1(γ), (ε) και (η) του Άρθρου 136 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

8.4 Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης σε Δικαιούχους για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία κήρυξε μια ενίσχυση, χορηγηθείσα από το ίδιο κράτος μέλος, παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 (α) του ΓΚΑΚ.

9. ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

9.1 Οι Δικαιούχοι **υποχρεούνται** όπως τοποθετήσουν σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό (όπως η είσοδος σε κτίριο) αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα. Η αφίσα θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το έργο και να επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση με τη χρήση του λογότυπου **NextGenerationEU** για τον ΜΑΑ και του λογότυπου **Κύπρος_το_αύριο** για το ΣΑΑ Κύπρου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – Υποχρεώσεις Προβολής και Δημοσιότητας**).

9.2 Σε περίπτωση που ο Δικαιούχος διαθέτει **ιστοσελίδα** που διατηρεί για επαγγελματική χρήση ή σελίδα στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης θα πρέπει να τοποθετήσει σε περίοπτη θέση σύντομη περιγραφή με πληροφορίες σχετικά με το έργο, όπου θα επισημαίνεται η χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση με την χρήση του λογότυπου **NextGenerationEU** για τον ΜΑΑ και του λογότυπου **Κύπρος_το_αύριο** για το ΣΑΑ Κύπρου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – Υποχρεώσεις Προβολής και Δημοσιότητας**).

9.3 Όλες οι επιχειρήσεις – **νομικές οντότητες** που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα πρέπει να αποστέλλουν στον Φορέα Υλοποίησης, κατά την αίτησή τους, επίσημο αποδεικτικό της καταχώρισης στο Μητρώο του αρμόδιου Εφόρου των επικαιροποιημένων στοιχείων των πραγματικών τους Δικαιούχων, όπως αυτοί ορίζονται στον «Περί της Παρεμπόδισης και

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN>

²¹ Αφορούν σε θέματα διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, σοβαρών παραλείψεων όσον αφορά στη συμμόρφωση προς βασικές υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ νομικών δεσμεύσεων ή/και σε θέματα δημιουργίας οντότητας υπαγόμενης σε διαφορετική δικαιοδοσία για σκοπούς καταστράτηγησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το φορολογικό ή κοινωνικό δίκαιο ή άλλες νομικές υποχρεώσεις.

Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 (188(Ι)/2007)», μέσω σχετικής υπεύθυνης δήλωσης (περιέχεται στον κατάλογο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα ζητηθούν από τους αιτητές και περιέχεται στο **Παράρτημα Β** του εντύπου της αίτησης).

Σε περίπτωση μη προσκόμισης των απαιτούμενων αποδεικτικών καταχώρησης των στοιχείων πραγματικών Δικαιούχων, ο ΦΥ δεν προχωρεί στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης της αίτησης.

9.4 Όλες οι επιχειρήσεις – **νομικές οντότητες** που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, για να έχουν δικαίωμα να λάβουν χορηγία, θα πρέπει να έχουν διευθετήσει τις υποχρεώσεις τους με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Τμήμα Φορολογίας (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας [ΦΠΑ] και Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν. 38(Ι)/2014), άρθρο 13 «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό.

9.5 Τέλος, σημειώνεται ότι στοιχεία των αποδεκτών ενίσχυσης από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ύψους των σωρευτικών καταβληθέντων σε αυτούς πόρους από τον ΜΑΑ, δύναται να δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες Αρχές στα πλαίσια συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις περί διαφάνειας υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

10. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ «ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ» (Do Not Significant Harm) – ΛΙΣΤΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (Exclusion List)

Σύμφωνα με τον [Κανονισμό \(ΕΕ\) 2021/241 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 και τα άρθρα 15 και 16, όλα τα μέτρα των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Η εν λόγω προϋπόθεση διασφαλίζει ότι κανένα μέτρο δεν υποστηρίζει ή διεκπεραιώνει δραστηριότητες ή ενέργειες που προκαλούν σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους, κατά την έννοια του Άρθρου 17 του [Κανονισμού \(ΕΕ\) 2020/852 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων](#) (Κανονισμός για την Ταξινόμηση).

Σε ότι αφορά την συμβατότητα του παρόντος Σχεδίου με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για το περιβάλλον, περιλαμβανομένης της τήρησης της Αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», για σκοπούς επιλεξιμότητας, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Οι επενδύσεις που θα συμπεριληφθούν στα Σχέδια Δράσης (βλ. παρ. 12.1 σημείο (δ)) του αιτητή πρέπει να συνάδουν με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για το περιβάλλον.
- Σύμφωνα με την [Τεχνική Καθοδήγηση](#) σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01), οι ακόλουθες

δραστηριότητες **δεν είναι επιλέξιμες** για την συμπερίληψη τους στα **παραδοτέα** (βλ. παρ. 3.2 και 12.1) του αιτητή και σε αντίθετη περίπτωση η αίτηση θα απορρίπτεται στην ολότητα της:

(α) Δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται με **ορυκτά καύσιμα**, συμπεριλαμβανομένου δραστηριότητες του τομέα διάθεσης και εμπορίας. Εξαιρούνται έργα που σχετίζονται με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας με χρήση φυσικού αερίου, καθώς και σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, τα οποία συμμορφώνονται με τους όρους του Παραρτήματος ΙΙΙ της Τεχνικής Καθοδήγησης 2021/C58/01.

(β) Δραστηριότητες που εμπίπτουν στο **Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής** αερίων του θερμοκηπίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από το σχετικό δείκτη αναφοράς. Όταν η εν λόγω δραστηριότητα επιτυγχάνει τις προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι δυνατό / δεν επιτυγχάνεται. Θεσπίστηκαν δείκτες αναφοράς για δωρεάν κατανομή για δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών, όπως ορίζεται στον [εκτελεστικό κανονισμό της Επιτροπής ΕΕ 2021/447](#).

(γ) Δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται με **χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικού βιολογικού καθαρισμού**. Για αποτεφρωτήρες, εξαιρούνται δραστηριότητες σε μονάδες ειδικές για την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων και σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, όπου οι δραστηριότητες έχουν σκοπό την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη δέσμευση καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή ανάκτηση υλικών από στάχτες αποτέφρωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τέτοιες δραστηριότητες δεν οδηγούν σε αύξηση της δυναμικότητας επεξεργασίας απορριμμάτων των εγκαταστάσεων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των εγκαταστάσεων (για τα οποία παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο εργοστασίου). Για μονάδες μηχανικού βιολογικού καθαρισμού, εξαιρούνται δραστηριότητες σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις μηχανικού βιολογικού καθαρισμού, όπου οι δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτού του μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή σε εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε κομποστοποίηση βιολογικών αποβλήτων και αναερόβια χώνευση βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι τέτοιες δραστηριότητες δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των εγκαταστάσεων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των εγκαταστάσεων (για το οποίο παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο εργοστασίου).

(δ) Δραστηριότητες, των οποίων η **μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων** μπορεί να προκαλέσει **βλάβη στο περιβάλλον**.

11. ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

11.1 Στα πλαίσια του ΓΚΑΚ Άρθρο 1.3, οι ακόλουθες δραστηριότητες δεν είναι επιλέξιμες για λήψη χορηγίας με το παρόν Σχέδιο:

(α) Δραστηριότητες στους τομείς της αλιείας και της ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίες εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^{22, 23}.

(β) Δραστηριότητες στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις²⁴:

- i. όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις.
- ii. όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

(γ) Δραστηριότητες που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου²⁵.

(δ) Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για ενεργειακούς ελέγχους που διενεργούνται είτε για σκοπούς συμμόρφωσης με την οδηγία 2012/27/ΕΕ²⁶, είτε εάν ο ενεργειακός έλεγχος πραγματοποιείται επιπλέον του υποχρεωτικού ενεργειακού ελέγχου που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία.

11.2 Δραστηριότητες που εμπίπτουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας²⁷ 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Οκτωβρίου 2003 σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου (**Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής (ΣΕΔΕ)**), δεν είναι επιλέξιμες.

11.3 Δραστηριότητες που εμπίπτουν στη λίστα αποκλεισμού της παραγράφου [10](#), δεν είναι επιλέξιμες.

12. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

12.1 Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας που αφορούν τα πιο κάτω παραδοτέα (α) έως (ε):

(α) σε κατάρτιση σχεδίου παρακολούθησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΑΘ) που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της επιχείρησής τους,

(β) σε απογραφή των ΕΑΘ που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της επιχείρησής τους σε σχέση με το έτος αναφοράς (μέσος όρος 2022-2023), με εξαίρεση τους νεοεισερχόμενους ως αυτοί ορίζονται στον παρόν Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου,

²² [ΓΚΑΚ, Άρθρο 1, σημείο 3.α\)](#)

²³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

²⁴ [ΓΚΑΚ, Άρθρο 1, σημείο 3.γ\)](#)

²⁵ [ΓΚΑΚ, Άρθρο 1, σημείο 3.δ\)](#)

²⁶ [ΓΚΑΚ, Άρθρο 49, σημείο 5.](#)

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0087-20230605>

(γ) σε επαλήθευση της απογραφής των ΕΑΘ που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της επιχείρησής τους σε σχέση με το έτος αναφοράς (μέσος όρος 2022-2023) σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-1,

(δ) σε εκπόνηση Σχεδίου Δράσης Μείωσης ΕΑΘ μέχρι το 2030 που να περιέχει, μεταξύ άλλων, επενδύσεις/δράσεις που περιλαμβάνονται στις Κατηγορίες Δράσεων/ Επενδύσεων της παραγράφου 12.5 και

(ε) σε επικύρωση (validation) των μελλοντικών (εκτιμώμενων) μειώσεων ή απομακρύνσεων Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου για κάθε δράση που περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Δράσης του Δικαιούχου μέχρι το 2030, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-2.

Οι δαπάνες της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας είναι επιλέξιμες μόνο όταν το σύνολο της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας αφορά επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του Τμήματος 7 «Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος» του ΓΚΑΚ και συγκεκριμένα αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 12.5. Όταν μέρος μόνο της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας αφορά επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του Τμήματος 7 του ΓΚΑΚ, δεν θα χορηγείται η ενίσχυση στο σύνολο της. Σημειώνεται ότι, η ενίσχυση χορηγείται ανεξαρτήτως του αν, σε συνέχεια των συμπερασμάτων της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας, υπάρξει δράση/επένδυση επιλέξιμη για πιθανή μελλοντική ενίσχυση βάσει του Τμήματος 7²⁸.

12.2 Για την εκπόνηση του Σχεδίου Παρακολούθησης ΕΑΘ, (παράγραφος 12.1, επένδυση (α)) και την ετοιμασία της Έκθεσης Απογραφών (παράγραφος 12.1, επένδυση (β)), θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το ISO 14064-1 και το GHG Protocol.

12.3 Το Σχέδιο Δράσης (παράγραφος 12.1, επένδυση (γ)) των Δικαιούχων **πρέπει να στοχεύει** σε επικυρωμένη μείωση των άμεσων εκπομπών (Κατηγορία 1) ή των έμμεσων εκπομπών από την χρήση ενέργειας (Κατηγορία 2) κατ' ελάχιστον **10%** των ΕΑΘ μέχρι το 2030 (σε σχέση με το έτος αναφοράς), μέσω των επενδύσεων/δράσεων που θα υλοποιηθούν από το υποβληθέν Σχέδιο Δράσης. Για την εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το πρότυπο στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – Πρότυπο Σχεδίου Δράσης Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου μέχρι το 2030**.

12.4 Σε περίπτωση που ο αιτητής χρησιμοποιήσει εσωτερικό σύμβουλο (δηλαδή υπάλληλο της επιχείρησης), επιλέξιμη είναι μόνο η δαπάνη που αφορά επαλήθευση (παράγραφος 12.1, επένδυση (γ)) και επικύρωση ΕΑΘ (παράγραφος 12.1, επένδυση (ε)) από ανεξάρτητο επαληθευτή/επικυρωτή.

12.5 Στον ακόλουθο Πίνακα παρατίθενται αναλυτικά οι κατηγορίες δράσεων/επενδύσεων που πρέπει να συνδέονται άμεσα με το Σχέδιο Δράσης της επιχείρησης για να καλύπτεται το έργο από το Σχέδιο. Συνδεδόμενες είναι όλες οι επιλέξιμες δαπάνες του έργου που αφορούν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, εκθέσεις απογραφών και παρακολούθησης, επαληθεύσεις και επικυρώσεις.

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0651-20230701>

1) Επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού (Άρθρο 36α ΓΚΑΚ)		
A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
1.1	Υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού, οι οποίες εφοδιάζουν οχήματα, κινητό θερματικό εξοπλισμό ή κινητό εξοπλισμό επίγειας εξυπηρέτησης με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά την κατασκευή ή/και εγκατάσταση, ή/και αναβάθμιση ή/και επέκταση της υποδομής επαναφόρτισης ή/και ανεφοδιασμού.</p> <p>Στις επενδύσεις που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης, μπορεί να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • το κόστος της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού αυτής καθαυτήν και του σχετικού τεχνικού εξοπλισμού, ή/και • το κόστος εγκατάστασης ή αναβαθμίσεων ηλεκτρικών ή άλλων συστατικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών καλωδίων και των μετασχηματιστών ισχύος που απαιτούνται για τη σύνδεση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με το δίκτυο ή με τοπική μονάδα παραγωγής ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή υδρογόνου, ή/και • το κόστος έργων τεχνικής υποδομής, προσαρμογών του εδάφους ή του οδικού δικτύου, το κόστος εγκατάστασης και το κόστος απόκτησης των σχετικών αδειών, ή/και • τις επενδυτικές δαπάνες της επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου, ή/και • επενδυτικές δαπάνες των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή υδρογόνου. <p>Επιπρόσθετα, εάν θα περιλαμβάνονται επενδύσεις που θα αφορούν ανάπτυξη νέων υποδομών επαναφόρτισης και που θα επιτρέπουν τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με ισχύ εξόδου μικρότερη ή ίση με 22kW, το Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να προσαρμοστεί αναλόγως ούτως ώστε οι υποδομές να μπορούν να υποστηρίξουν λειτουργίες έξυπνης επαναφόρτισης.</p> <p>Δεν πρέπει να περιλαμβάνονται επενδύσεις που σχετίζονται με υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού σε λιμένες.</p>
	<p>Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σταθερά ή Κινητά σημεία επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων • Σημεία ανεφοδιασμού οχημάτων με υδρογόνο. 	

2) Επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών και για τη μετασκευή οχημάτων (Άρθρο 36β ΓΚΑΚ)

A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
2.1	Αγορά καθαρών οχημάτων τα οποία κινούνται τουλάχιστον εν μέρει με ηλεκτρική ενέργεια ή ανανεώσιμο υδρογόνο, ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, και για τη μετασκευή οχημάτων η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών.	<p>Πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι οι ενισχύσεις που ενδέχεται να χορηγηθούν για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση θα είναι διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών.</p> <p>Επιπρόσθετα, τα καθαρά οχήματα που ενδέχεται να αγοραστούν, θα πρέπει να κινούνται τουλάχιστον εν μέρει με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο, ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, και για τη μετασκευή οχημάτων θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών.</p>

Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στις Μελέτες είναι οι ορισμοί «Όχημα μηδενικών εκπομπών» και «Καθαρό όχημα».

3) Επενδυτικές Ενισχύσεις για Μέτρα Ενεργειακής Απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (Άρθρο 38 ΓΚΑΚ)

A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
3.1	Επενδύσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να βελτιώνουν την ενεργειακή τους απόδοση, εκτός της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις που παρέχουν στην επιχείρηση τη δυνατότητα να συμμορφωθούν με ενωσιακά πρότυπα τα οποία έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση για την οποία χορηγείται η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του σχετικού προτύπου • τις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης • επενδύσεις οι οποίες θα πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά ακόμη να τεθούν σε ισχύ με την προϋπόθεση ότι θα υλοποιηθούν και θα ολοκληρωθούν τουλάχιστο 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου. <p>Για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου δεν συμπεριλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί απλώς η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα • επενδύσεις για σκοπούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας ούτε και για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη.

Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης:

- Ενεργειακά αποδοτικές ηλεκτρικές συσκευές
- Συσκευές ανάκτησης θερμότητας
- Αντικατάσταση υφιστάμενου λέβητα θέρμανσης πετρελαίου ή υγραερίου, χαμηλής απόδοσης, με αντλία θερμότητας
- Αντικατάσταση λαμπτήρων με λαμπτήρες LED (light-emitting diode)
- Εγκατάσταση χειριστηρίων φωτισμού συνδεδεμένα με κεντρικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας (όπως BMS ή KNX47)
- Εγκατάσταση αισθητήρων φωτός, κίνησης και χρονοδιακόπτες σε κατάλληλες θέσεις.

4) Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (Άρθρο 38α ΓΚΑΚ)

A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
4.1	Επενδύσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων τους.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none">• τις συνολικές επενδυτικές δαπάνες• επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα είναι ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η όποια σχετική ενίσχυση πρέπει να χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Στην περίπτωση που τα ενωσιακά πρότυπα διαφέρουν από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η επένδυση θα πρέπει να υλοποιηθεί και ολοκληρωθεί τουλάχιστο 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ενωσιακού προτύπου• τις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. <p>Για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου δεν συμπεριλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none">• επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί απλώς η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα• επενδύσεις για σκοπούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας ούτε και για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη• δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης στο κτίριο.
		<p><u>Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού θέρμανσης ή ψύξης εντός του κτιρίου• Εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας• Εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας• Επενδύσεις σε σχέση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό• Κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο• Εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του. Μπορεί να περιλαμβάνονται παρεμβάσεις που περιορίζονται στην παθητική εσωτερική ενσυρμάτωση ή τη δομημένη καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων και το βοηθητικό τμήμα της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρείται η ενσυρμάτωση ή η καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης• Επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων. <p><u>Συγκεκριμένα παραδείγματα που σχετίζονται με τα πιο πάνω:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Εγκατάσταση σκίασης• Εγκατάσταση αντηλιακών μεμβρανών

<ul style="list-style-type: none"> • Παράθυρα ενεργειακής απόδοσης και διπλά τζάμια • Θερμομόνωση του κελύφους του κτιρίου • Πράσινη πρόσοψη και πράσινη οροφή • Σύστημα διαχείρισης ενέργειας κτιρίων (BMS/EMS) • Συστήματα αυτοματισμού (π.χ. KNX ή άλλο αντίστοιχο σύστημα αυτοματισμού κτιρίου) • Έξυπνοι μετρητές • Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων (Φ/Β) για αυτοπαραγωγή (Net-billing, Net-metering) συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης μπαταριών και συστημάτων ελέγχου λειτουργίας • Εγκατάσταση αυτόνομων Φ/Β συνδεδεμένων με τις αντλίες της πισίνας (σε περίπτωση τουριστικού καταλύματος ή γυμναστηρίου, κολυμβητηρίου, φυσιοθεραπευτήρια, εγκαταστάσεις λουτρών/Spa) • Εγκατάσταση Φ/Β για αντικατάσταση δομικών στοιχείων κτιρίων (PV Glazing) για παραγωγή ενέργειας ίδιας χρήσης • Εγκατάσταση ηλιακών θερμικών συστημάτων • Συστήματα παραγωγής ενέργειας με χρήση βιομάζας ή βιοαερίου για ίδια χρήση • Αντικατάσταση υφιστάμενου λέβητα θέρμανσης πετρελαίου ή υγραερίου με λέβητα βιομάζας • Συστήματα γεωθερμίας για παραγωγή ενέργειας για ίδια χρήση.

5) Ενισχύσεις για Ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (Άρθρο 46 ΓΚΑΚ)

A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
5.1	Κατασκευή, επέκταση ή την αναβάθμιση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής, της επέκτασης ή της αναβάθμισης εγκαταστάσεων παραγωγής θέρμανσης ή ψύξης και/ή λύσεων αποθήκευσης θερμότητας και/ή του δικτύου διανομής.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • την κατασκευή, την επέκταση ή την αναβάθμιση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης τα οποία είναι ή πρόκειται να καταστούν ενεργειακά αποδοτικά, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 41) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ • επενδύσεις για παραγωγή ενέργειας που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, για απορριπτόμενη θερμότητα ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, καθώς και για λύσεις αποθήκευσης θερμικής ενέργειας <ul style="list-style-type: none"> οι επενδύσεις για παραγωγή ενέργειας που βασίζεται σε απόβλητα μπορούν να βασίζονται είτε σε απόβλητα που εμπίπτουν στον ορισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είτε σε απόβλητα που χρησιμοποιούνται για την τροφοδότηση εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στον ορισμό της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Τα απόβλητα που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα τροφοδοσίας δεν πρέπει να καταστρατηγούν την αρχή της ιεράρχησης των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ • επενδύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων παραγωγής με βάση το φυσικό αέριο μπορούν να χορηγούνται μόνον εφόσον διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050 σύμφωνα με το παράρτημα 1 τμήμα 4.30 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139. <p>Για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου δεν συμπεριλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, με εξαιρέση το φυσικό αέριο

	<ul style="list-style-type: none"> • αναβαθμίσεις δικτύων αποθήκευσης και διανομής που μεταφέρουν θέρμανση και ψύξη παραγόμενες με χρήση ορυκτών καυσίμων.
<p>Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευή, επέκταση ή αναβάθμιση μονάδων, υποσταθμών, συστημάτων μεταφοράς, αντλιοστασίων, λεβητοστασίων, δικτύων διανομής για τηλεψύξη/τηλεθέρμανση ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ ή/και απορριπτόμενης θερμότητας. 	

6) Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία (Άρθρο 47 ΓΚΑΚ)

A/A	Δράση/Επένδυση	Ειδικές προϋποθέσεις
	<p>Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία.</p>	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και την κυκλικότητα • επενδύσεις για εργασίες διάθεσης και ανάκτησης στο πλαίσιο της παραγωγής ενέργειας • επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογίες που αποτελούν ήδη επικερδή καθιερωμένη εμπορική πρακτική σε ολόκληρη την Ένωση • επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου. <p>Για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου δεν συμπεριλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις οι οποίες θα πραγματοποιηθούν με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ • επενδύσεις για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων.
6.1	<p>Επενδύσεις που βελτιώνουν την αποδοτική χρήση των πόρων.</p>	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά επενδύσεις που βελτιώνουν την αποδοτική χρήση των πόρων μέσω ενός ή αμφοτέρων των ακόλουθων τρόπων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • της καθαρής μείωσης των πόρων που καταναλώνονται για την παραγωγή δεδομένης ποσότητας προϊόντος σε σύγκριση με προϋπάρχουσα παραγωγική διαδικασία που χρησιμοποιείται από τον δικαιούχο ή με εναλλακτικά έργα ή δραστηριότητες που απαριθμούνται στην παράγραφο 7 του Άρθρου 47 του ΓΚΑΚ. Στους πόρους που θα καταναλώνονται θα πρέπει να περιλαμβάνονται όλοι οι υλικοί πόροι που καταναλώνονται, πλην της ενέργειας, και η μείωση θα προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την εφαρμογή του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε προσαρμογής βάσει των εξωτερικών συνθηκών που ενδέχεται να επηρεάσουν την κατανάλωση πόρων • της αντικατάστασης πρωτογενών πρώτων υλών ή υλικού τροφοδοσίας με δευτερογενείς (επαναχρησιμοποιούμενες

		ή ανακτημένες, μεταξύ άλλων ανακυκλωμένες) πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας.
6.2	Επενδύσεις για την πρόληψη και τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση των αποβλήτων που παράγονται από τον δικαιούχο.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά επενδύσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • για την πρόληψη και τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων • την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση • την απορρύπανση και την ανακύκλωση των αποβλήτων που παράγονται από τον δικαιούχο <p>και τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν μείνει αχρησιμοποίητα, θα είχαν διατεθεί ή θα είχαν υποστεί επεξεργασία με βάση μέθοδο επεξεργασίας που βρίσκεται χαμηλότερα στην τάξη προτεραιότητας την οποία καθιερώνει η ιεράρχηση των αποβλήτων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/EK ή με λιγότερο αποδοτικό τρόπο ως προς τη χρήση των πόρων, ή θα οδηγούσαν σε χαμηλότερη ποιότητα εκρών ανακύκλωσης.</p> <p>Δεν αφορά επενδύσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση αποβλήτων που παράγονται από τρίτους.
6.3	Επενδύσεις για τη συλλογή, τη διαλογή, την απορρύπανση, την προ-επεξεργασία και την επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών που παράγονται από τον δικαιούχο.	<p>Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά επενδύσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • για τη συλλογή, τη διαλογή, την απορρύπανση, την προ-επεξεργασία και την επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών που παράγονται από τον δικαιούχο και τα οποία διαφορετικά θα παρέμεναν αχρησιμοποίητα ή θα χρησιμοποιούνταν με λιγότερο αποδοτικό ως προς τους πόρους τρόπο. <p>Δεν αφορά επενδύσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • για τη συλλογή, τη διαλογή, την απορρύπανση, την προ-επεξεργασία και την επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών που παράγονται από τρίτους.
6.4	Επενδύσεις που αφορούν τη χωριστή συλλογή και διαλογή αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.	Το Σχέδιο Δράσης ενδέχεται να αφορά επενδύσεις που αφορούν τη χωριστή συλλογή και διαλογή αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.
<p>Παραδείγματα δράσεων/ επενδύσεων που ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο Δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση οργανικών αποβλήτων (Αερόβια βιολογική επεξεργασία-Κομποστοποίηση) • Συσκευές παρακολούθησης σπατάλης τροφίμων • Εφαρμογή κυκλικού επιχειρηματικού μοντέλου • Συσκευές διαχωρισμού αποβλήτων έξυπνης τεχνολογίας. 		

12.6 Σημειώνεται ότι, ως προϋπόθεση επιλεξιμότητας στο Σχέδιο, όλες οι σχετιζόμενες επενδύσεις πρέπει να συνδέονται άμεσα με τις ανάγκες λειτουργίας της επιχείρησης (π.χ. γραφεία, εργοστάσια, αποθήκες, διαδικασίες παραγωγής, διαδρομές, γυμναστήρια, τουριστικές μονάδες) και να γίνονται μόνο για το όφελος της ίδιας της επιχείρησης ως προς τη μείωση ΕΑΘ και **όχι** για εμπορική εκμετάλλευση (π.χ. πώληση ενέργειας σε τρίτους).

12.7 Για καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές (RFNBO) να ληφθούν υπόψη οι δύο κατ' εξουσιοδότηση πράξεις (Delegated regulation on Union methodology for

RFNBOs²⁹, Delegated regulation for a minimum threshold for GHG savings of recycled carbon fuels and annex³⁰) που εξέδωσε η ΕΕ, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 27, παράγραφος 3 της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (2018/2001) κατά τις οποίες διασφαλίζεται ότι όλα τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης (π.χ. ανανεώσιμο υδρογόνο) θα παράγονται από ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές.

13. ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

13.1 Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της Προκήρυξης για το Σχέδιο είναι €5.000.000.

13.2 Όλες οι επιχειρήσεις, θα λαμβάνουν χορηγία σύμφωνα με τους όρους του ΓΚΑΚ.

13.3 Η χορηγία θα διατεθεί ως ακολούθως:

Είδος Επιχείρησης	Ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών (κόστος εκπόνησης μελετών και εκθέσεων)	Μέγιστο ποσό χορηγίας για <u>κατάρτιση σχεδίου παρακολούθησης ΕΑΘ, απογραφές ΕΑΘ και εκπόνηση σχεδίου δράσης μείωσης ΕΑΘ</u>	Μέγιστο ποσό χορηγίας για <u>επαληθεύσεις και επικυρώσεις</u>
Πολύ Μικρή/Μικρή	80%	€8.000	€3.500
Μεσαία	70%	€11.000	€4.500
Μεγάλη	60%	€13.000	€5.500

14. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

14.1 Αιτήσεις υποβάλλονται σε τυποποιημένα έντυπα που παρέχει ο Φορέας Υλοποίησης και μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται στην Προκήρυξη του Σχεδίου.

14.2 Το Έντυπο της Αίτησης δημοσιεύεται με την ανακοίνωση έναρξης του Σχεδίου. Θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται σ' αυτό, για να θεωρείται η αίτηση συμπληρωμένη.

14.3 Αιτήσεις υποβάλλονται, κατά την περίοδο υποβολής αιτήσεων που θα καθορίζεται με σχετική ανακοίνωση του Φορέα Υλοποίησης, **μόνο** ταχυδρομικώς με **συστημένη επιστολή στη διεύθυνση:**

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία,

²⁹ https://energy.ec.europa.eu/publications/delegated-regulation-union-methodology-rfnbos_en

³⁰ [Delegated regulation for a minimum threshold for GHG savings of recycled carbon fuels and annex \(europa.eu\)](https://energy.ec.europa.eu/publications/delegated-regulation-union-methodology-rfnbos_en)

με την ένδειξη:

«Αίτηση στο Σχέδιο Χορηγιών για την Ενθάρρυνση της Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου στις Επιχειρήσεις»

και δεν δημιουργεί υποχρέωση στο Τμήμα Περιβάλλοντος για έγκρισή τους, εάν αυτές δεν πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου Χορηγιών για την Ενθάρρυνση της Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου στις Επιχειρήσεις, του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου και του εντύπου της αίτησης, και στη συνέχεια προχωρήσουν σε υποβολή αίτησης.

14.4 Η αίτηση θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένη και να επισυνάπτονται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα ζητούνται κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης. ΤΟΝΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ή/ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Ή/ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ, ΕΚΤΟΣ ΕΑΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 15.3.

14.5 Οι αιτητές θα ενημερωθούν για την επιτυχή υποβολή της αίτησής τους μέσω λήψης ηλεκτρονικού μηνύματος που θα αποστέλλεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που θα δηλώνεται στην αίτηση. Το ηλεκτρονικό μήνυμα επιβεβαίωσης θα αποστέλλεται εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της αίτησης. Οι αιτητές θα πρέπει απαραίτητα να κρατήσουν εκτυπωμένο αντίγραφο του ηλεκτρονικού μηνύματος επιβεβαίωσης της επιτυχούς υποβολής της αίτησής τους, το οποίο δύναται να ζητηθεί ως αποδεικτικό υποβολής της αίτησης.

14.6 Αιτήσεις που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα λαμβάνονται υπόψη και οι αιτητές θα ενημερώνονται σχετικά, μέσω λήψης ηλεκτρονικού μηνύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση που θα δηλώνεται στην αίτηση.

14.7 Σημαντικό να σημειωθεί ότι βάσει του Άρθρου 6 του ΓΚΑΚ «Χαρακτήρας Κινήτρου», θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν αιτήσεις μετά την υλοποίηση του επιλέξιμου έργου ή μέρους αυτού.

14.8 Κάθε δυνητικός Δικαιούχος μπορεί να υποβάλει **μόνο μια (1) αίτηση**. Σε περίπτωση απόσυρσης ή απόρριψης της αρχικής αίτησης λόγω μη επιλεξιμότητας, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα επαναυποβολής ακόμη μιας (1) αίτησης για το ίδιο ή/και τροποποιημένο έργο, νοουμένου ότι η επαναυποβολή θα γίνει εντός της χρονικής περιόδου υποβολής αιτήσεων που καθορίζεται στην προκήρυξη του Σχεδίου. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που μια επιχείρηση έχει πολλά υποστατικά, θα μπορεί με μια αίτηση να τα συμπεριλάβει όλα αλλά, σε περίπτωση που καταστεί Δικαιούχος, να είναι διακριτός ο διαχωρισμός των υποστατικών στις μελέτες που θα υποβληθούν.

14.9 Ο Φορέας Υλοποίησης θα σταματήσει να παραλαμβάνει αιτήσεις ή να εξετάζει υποβληθείσες αιτήσεις όταν δεσμευτεί, ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός του Σχεδίου. Οι ενδιαφερόμενοι θα ενημερώνονται με σχετικές ανακοινώσεις που θα εκδίδει το Τμήμα Περιβάλλοντος μέσω της ιστοσελίδας που θα ανακοινωθεί με το Σχέδιο.

15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

15.1 Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται με βάση τη σειρά υποβολής τους (ημερομηνία παραλαβής από ταχυδρομική υπηρεσία). Η Ομάδα Αξιολόγησης θα προβαίνει στον έλεγχο των κριτηρίων και προϋποθέσεων συμμετοχής, της επιλεξιμότητας, της κανονικότητας και

της πληρότητας της αίτησης και τη συμβατότητά της με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής**).

15.2 Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται τα κριτήρια και προϋποθέσεις συμμετοχής (όπως αυτά καθορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής**), η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και θα ενημερώνονται σχετικά οι αιτητές.

15.3 Μετά την υποβολή της αίτησης δεν θα επιτρέπεται η προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων, εκτός και εάν κατά τον έλεγχο προκύψει ανάγκη για εξασφάλιση περαιτέρω διευκρινίσεων ή/και συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης ή/και των στοιχείων/εγγράφων που περιλήφθηκαν σε αυτή. Σε τέτοια περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι οποίες θα πρέπει να υποβληθούν **το αργότερο σε είκοσι (20) ημέρες** από την ημερομηνία αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος. Η χρονική περίοδος των είκοσι (20) ημερών δύναται να παραταθεί με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, κατόπιν υποβολής δικαιολογημένου αιτήματος παράτασης από τον δυνητικό Δικαιούχο.

15.4 Σε περίπτωση που οι διευκρινίσεις κριθούν ανεπαρκείς ή/και δεν υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τέθηκε, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή και θα ενημερώνεται σχετικά η επιχείρηση εκτός και εάν οι διευκρινίσεις αυτές αφορούσαν αποκλειστικά την επιλεξιμότητα οποιασδήποτε δαπάνης, η οποία δεν επηρεάζει τα κριτήρια και προϋποθέσεις συμμετοχής ολόκληρης της αίτησης. Στην τελευταία περίπτωση, θα απορρίπτεται μόνο η επηρεαζόμενη δαπάνη.

15.5 Τα αποτελέσματα αξιολόγησης αιτήσεων που κρίνονται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις έγκρισης, θα υποβάλλονται από την Ομάδα Αξιολόγησης, στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος για έγκριση.

15.6 Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα εξαρτηθεί από το διαθέσιμο κονδύλι.

15.7 Όλοι οι Δικαιούχοι που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, θα τηρούν ή δεσμεύονται να τηρούν τους Νόμους και Κανονισμούς που αφορούν την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση και ιδιαίτερα, τους Νόμους και Κανονισμούς που αναφέρονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε – Θεσμικό Πλαίσιο** που επισυνάπτεται.

15.8 Όλοι οι Δικαιούχοι που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα λαμβάνουν (ηλεκτρονικά και ταχυδρομικώς) επιστολή **έγκρισης** για την υλοποίηση του Σχεδίου στην οποία θα αναγράφεται και το μέγιστο ποσό χορηγίας που αντιστοιχεί στην αιτήτρια επιχείρηση. Η λήψη της εν λόγω επιστολής θα πρέπει να επιβεβαιώνεται από τον Δικαιούχο εντός **δύο (2) εργάσιμων ημερών**.

16. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

16.1 Τα απαιτούμενα έγγραφα/μελέτες του έργου πρέπει να υποβάλλονται εντός **τριών (3) μηνών** από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης.

16.2 Σε περίπτωση που δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα τα παραδοτέα του έργου, η έγκριση θα ακυρώνεται και θα αποδεσμεύονται οι σχετικοί πόροι καθιστώντας τον αιτητή μη Δικαιούχο.

16.3 Για σκοπούς του Σχεδίου, ως ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης για τις επιλέξιμες δαπάνες, θεωρείται η ημερομηνία του τιμολογίου του εξωτερικού συμβούλου και του ανεξάρτητου επαληθευτή/επικυρωτή.

16.4 Δεν επιτρέπεται η έναρξη υλοποίησης οποιασδήποτε επιλέξιμης κατηγορίας δαπάνης πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (ως αναφέρεται και στην παράγραφο 14.7). Σε διαφορετική περίπτωση, η κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης που ξεκίνησε να υλοποιείται πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καθιστά την όλη αίτηση **μη επιλέξιμη**.

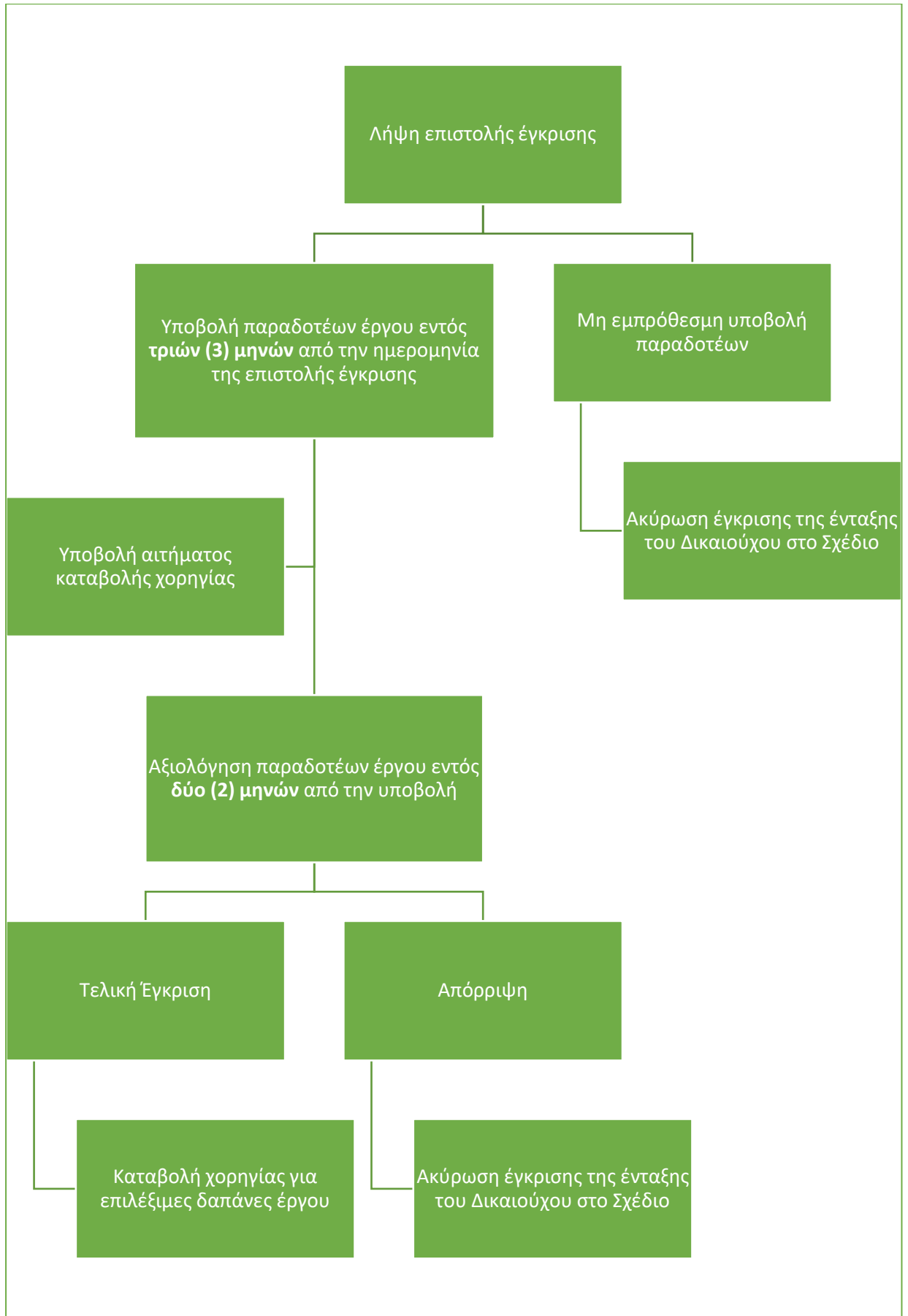
16.5 Ως έναρξη υλοποίησης θα θεωρείται η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για τη χρήση υπηρεσιών.

16.6 Σε καμία περίπτωση δεν χορηγείται μέρος των επιλέξιμων κατηγοριών αλλά μόνο στην ολότητά τους (δηλαδή με την ολοκλήρωση του έργου), τηρουμένων των ορίων που αφορούν στην ένταση της ενίσχυσης και το μέγιστο ύψος της χορηγίας, ανά κατηγορία Δικαιούχου.

16.7 Υποβάλλεται από τον Δικαιούχο, το αίτημα καταβολής χορηγίας συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την υλοποίηση του επιλέξιμου έργου βάσει των όρων και κριτηρίων του Σχεδίου.

16.8 Τα παραδοτέα του έργου αξιολογούνται από τον Φορέα Υλοποίησης εντός **δύο (2) μηνών** από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις, αν αυτές κριθούν ανεπαρκείς ή/και δεν υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τέθηκε, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή.

16.9 Η διαδικασία για την καταβολή της χορηγίας παρουσιάζεται διαγραμματικά ως ακολούθως:

17. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

17.1 Η καταβολή της δημόσιας χορηγίας θα γίνεται όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα:

Καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης		
Περίοδος υλοποίησης	Πιστοποιηθέν Έργο	Δημόσια Χρηματοδότηση
2024	Τελική Έγκριση από ΦΥ	Εφάπαξ

17.2 Όλες οι πληρωμές του Σχεδίου θα ολοκληρωθούν το τέταρτο (4^ο) τρίμηνο του 2024.

17.3 Πριν την καταβολή της χορηγίας επιβεβαιώνεται η επίτευξη όλων των όρων του Σχεδίου και θα κατατίθενται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και απαραίτητα παραστατικά που θα καταγράφονται στο αίτημα καταβολής χορηγίας.

17.4 Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην **Παράγραφο 16.1** σε βαθμό που η επιχείρηση να πετύχει τα υποχρεωτικά κριτήρια και προϋποθέσεις έγκρισης, τότε αυτή χάνει το σχετικό δικαίωμα και ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξής της από το Σχέδιο.

17.5 Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης της εγκριτικής απόφασης που αφορά αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού όσον αφορά το Σχέδιο.

17.6 Το Δελτίο Πληρωμής που εκδίδεται από το Λογιστήριο του Τμήματος Περιβάλλοντος θεωρείται ως αποδεικτικό στοιχείο ολοκλήρωσης του έργου. Τα αποδεικτικά πληρωμής καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο και φέρουν την ειδική σφραγίδα.

18. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ

18.1 Ίδια Συμμετοχή

18.1.1 Το υπόλοιπο ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης (χορηγίας) για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται ίδια συμμετοχή για την υλοποίηση του έργου. Η ίδια συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με δανεισμό από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είτε με ίδιους πόρους.

18.1.2 Η ίδια συμμετοχή θα αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία που θα υποβάλλονται με την υποβολή της αίτησης πχ. λογαριασμοί καταθέσεων, επιστολή/βεβαίωση τράπεζας που να τεκμηριώνει το διαθέσιμο υπόλοιπο κτλ. στο όνομα της επιχείρησης ή των μετόχων.

18.1.3 Σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια προέρχονται από μετόχους της επιχείρησης, επιπρόσθετα των όσων ζητούνται στο πιο πάνω σημείο, θα πρέπει να υποβάλλεται ξεχωριστή Υπεύθυνη Δήλωση/Δέσμευση στην οποία να αναφέρεται η πρόθεσή τους για παραχώρηση ιδίων κεφαλαίων στην επιχείρηση για χρηματοδότηση της επένδυσής της.

18.1.4 Στην περίπτωση τραπεζικού δανεισμού για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή μέρους της, είναι απαραίτητη η υποβολή επιστολής ή/και βεβαίωσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για έγκριση χρηματοδότησης του επιχειρηματικού σχεδίου.

18.1.5 Νοείται ότι κατά το στάδιο της υλοποίησης του προτεινόμενου επενδυτικού προγράμματος οι πληρωμές για επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει απαραίτητα να γίνονται μέσω τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα του Δικαιούχου.

18.2 Δημόσια Χρηματοδότηση

18.2.1 Η Δημόσια Χρηματοδότηση θα καταβάλλεται απευθείας στον Δικαιούχο και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

18.3 Επιλεξιμότητα Δαπανών

18.3.1 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

18.3.2 Για όλες τις δαπάνες, απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και οι αποδείξεις εξόφλησής τους. Σημειώνεται ότι, τα παραστατικά (τιμολόγια, αποδείξεις) που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση μιας δαπάνης από τον Δικαιούχο θα πρέπει να φυλάσσονται σε περίπτωση ελέγχου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας.

18.3.3 Τα τιμολόγια και οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής πρέπει να είναι εκδομένα στο όνομα της αιτήτριας επιχείρησης (Δικαιούχου).

18.3.4 Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται ο αριθμός της επιταγής στην απόδειξη πληρωμής με την οποία έγινε η πληρωμή/εξόφληση του τιμολογίου, απαιτείται η υποβολή αντιγράφου της επιταγής κατάλληλα σφραγισμένης από την Τράπεζα. Διευκρινίζεται ότι πληρωμές σε μετρητά δεν θα γίνονται αποδεκτές για σκοπούς χορηγίας.

18.3.5 Για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει με την αίτηση να υποβάλλονται προσφορές. Οι προσφορές θα πρέπει να αφορούν τις αιτούμενες υπηρεσίες οι οποίες δηλώνονται στον Πίνακα Δαπανών της αίτησης.

18.3.6 Το Τμήμα Περιβάλλοντος διατηρεί το δικαίωμα καθορισμού του τελικού επιλέξιμου κόστους για όλες τις κατηγορίες δαπανών της προτεινόμενης επένδυσης, στη βάση των δεδομένων που θα έχει ενώπιόν του. Νοείται ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του Άρθρου 5, παράγραφος 1 του ΓΚΑΚ.

19. ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

19.1 Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή/και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της επιχείρησης απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης δυνατόν να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα εναντίον του Δικαιούχου, όπως ο αποκλεισμός του από όλα τα Σχέδια Ενισχύσεων ή/και λήψη νομικών μέτρων εναντίον του.

19.2 Σημειώνεται ότι:

19.2.1 Ο Δικαιούχος θα πρέπει να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Συντονιστικής Αρχής, του Φορέα Υλοποίησης και γενικότερα όλων των αρμόδιων

ελεγκτικών αρχών της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου.

19.2.2 Κάθε Δικαιούχος που εντάσσεται στο Σχέδιο θα πρέπει να τηρεί αρχεία και δικαιολογητικά έγγραφα σε σχέση με τη χρηματοδότηση που λαμβάνει μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (τιμολόγια, αποδείξεις, συμφωνίες, στατιστικές καταγραφές κ.α.) που αφορούν την υλοποίηση της επενδυτικής της αίτησης και τα οποία θα φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

19.2.3 Κάθε Δικαιούχος που εντάσσεται στο Σχέδιο, θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα ή κατάλληλη λογιστική κωδικοποίηση στο λογιστικό του σύστημα ή ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό ή ξεχωριστό λογιστικό αρχείο που αφορά το επενδυτικό του έργο. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τα έγγραφα δεν τηρούνται σωστά με αποτέλεσμα να απολεσθεί η κοινοτική συνεισφορά από το Κράτος, τότε οι επιχειρήσεις θα επιστρέφουν τη σχετική χορηγία προσαυξημένη με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

20. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

20.1 Δικαιούχοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται ή μέρος των επενδύσεων τους έχει απορριφθεί γιατί θεωρήθηκαν μη επιλέξιμες, έχουν το δικαίωμα όπως μέσα σε **τριάντα (30) ημέρες** από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Τμήματος Περιβάλλοντος, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος ή με τρόπο που δύναται να καθορίσει ο Φορέας Υλοποίησης μέσω του ηλεκτρονικού συστήματός του.

20.2 Στην επιστολή θα πρέπει να ζητείται επανεξέταση της αίτησης, παραθέτοντας συγκεκριμένους λόγους (με αιτιολόγηση και αποδεικτικά στοιχεία) για τους οποίους οι αιτητές πιστεύουν ότι η επενδυτική πρόταση δεν έπρεπε να απορριφθεί.

20.3 Οι ενστάσεις εφόσον δεν αφορούν πρόδηλα σφάλματα (σε τέτοιες περιπτώσεις τα πρόδηλα σφάλματα θα διορθώνονται) θα εξετάζονται από τριμελή Επιτροπή που θα απαρτίζεται από Λειτουργούς του Τμήματος Περιβάλλοντος και η οποία θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.

20.4 Στην Επιτροπή Εξέτασης των Ενστάσεων δεν θα συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Ομάδας Αξιολόγησης για το συγκεκριμένο Σχέδιο. Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η αίτηση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Ομάδα Αξιολόγησης και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

20.5 Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής ενστάσεων που τελικά δεν ικανοποιούνται, οι αιτητές διατηρούν το δικαίωμα αν το επιθυμούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο.

20.6 Οι Κατευθυντήριες Γραμμές Διαχείρισης των Ενστάσεων παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Στ – Διαχείριση Ενστάσεων**.

21. ΣΩΡΕΥΣΗ

21.1 Για τη σώρευση των ενισχύσεων του Σχεδίου ισχύουν τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 8 του ΓΚΑΚ.

21.2 Οι ενισχύσεις του Σχεδίου μπορούν να σωρευθούν:

21.2.1 με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

21.2.2 με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του ΓΚΑΚ.

21.3 Οι ενισχύσεις του Σχεδίου δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III Κανονισμού (ΕΕ) Αριθ.651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014.

22. ΕΡΜΗΝΕΙΣ – ΘΕΣΜΟΙ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

22.1 Ο Φορέας Υλοποίησης, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου αιτιολογημένα παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Αρχής και αφού προηγουμένως λάβει την άποψη του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και συμμορφωθεί με τις τυχόν υποδείξεις του με βάση τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους του 2001 έως 2020.

22.2 Ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να σταματήσει να παραλαμβάνει αιτήσεις ή/και να εξετάζει υποβληθείσες αιτήσεις όταν δεσμευτεί με αποφάσεις παραχώρησης χορηγιών, ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός του Σχεδίου.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Φεβρουάριος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Κριτήρια και Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Για να υπάρχει δυνατότητα υποβολής αίτησης στα πλαίσια του Σχεδίου, οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια/προϋποθέσεις.

A.1 Επιλεξιμότητα Αίτησης

- A.1.1 Η αίτηση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την Πρόσκληση προθεσμίας.
- A.1.2 Η αίτηση έχει υποβληθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της πρόσκλησης.
- A.1.3 Η αίτηση περιέχει όλα τα συνοδευτικά έγγραφα όπως αυτά καθορίζονται τόσο στην πρόσκληση όσο και στο Έντυπο Αίτησης.
- A.1.4 Ο αιτητής εμπίπτει στους δυνητικούς Δικαιούχους, όπως αυτοί καθορίζονται στην πρόσκληση.
- A.1.5 Το προτεινόμενο έργο είναι συμβατό με τους κανονισμούς για συγχρηματοδότηση και ο αιτητής έχει αποδεχτεί τους όρους της υπεύθυνης δήλωσης, η οποία περιλαμβάνεται στην αίτηση που θα υποβάλει.
- A.1.6 Ο προϋπολογισμός του έργου είναι μέσα στα καθορισμένα όρια.

A.2 Συμβατότητα Αίτησης

- A.2.1 Η αίτηση είναι συμβατή με το αντικείμενο και τους στόχους του Σχεδίου, όπως αυτοί καταγράφονται στην πρόσκληση.
- A.2.2 Η αίτηση περιλαμβάνει επενδύσεις, οι οποίες εμπίπτουν στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου.
- A.2.3 Συμβατότητα της χρονικής περιόδου υλοποίησης του έργου με τους όρους που καθορίζονται στο Σχέδιο και στην Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων.
- A.2.4 Ο αιτητής θα πρέπει να αποδείξει ότι διαθέτει τους απαιτούμενους χρηματοοικονομικούς πόρους για να υλοποιήσει το προτεινόμενο έργο.
- A.2.5 Η αίτηση είναι συμβατή με τα γενικά και τεχνικά κριτήρια και τους όρους επιλεξιμότητας, όπως αναφέρονται στο Σχέδιο. Επιπρόσθετα θα πρέπει να επιβεβαιώνεται ότι με τις προτεινόμενες επενδύσεις, θα επιτυγχάνεται το ελάχιστο ποσοστό μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου που απαιτείται από το Σχέδιο.

A.3 Κανονικότητα Αίτησης

- A.3.1 Τήρηση/δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον και της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».
- A.3.2 Τήρηση/δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- A.3.3 Τήρηση/δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για τη μη διάκριση.
- A.3.4 Τήρηση/δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή των κανονισμών δημοσιότητας και πληροφόρησης.

A.4 Ποιότητα και Πληρότητα Αίτησης

A.4.1 Πλήρης, σαφής και τεκμηριωμένη περιγραφή του προτεινομένου έργου σύμφωνα με την πρόσκληση.

A.4.2 Σαφής καταγραφή του είδους και του κόστους των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν.

A.4.3 Σαφής τεκμηρίωση του αναμενόμενου ποσοστού μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου που θα προκύψει μετά την επαλήθευση από ανεξάρτητο επαληθευτή.

A.4.4 Σαφής καταγραφή του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων.

A.4.5 Υποβολή όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά καταγράφονται καθορίζονται τόσο στον παρόν Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου όσο και στο έντυπο αίτησης.

A.5 Επιλεξιμότητα Κτιρίων

A.5.1 Τα κτίρια που θα προβλέπεται από το Σχέδιο Δράσης να αναβαθμιστούν ενεργειακά, θα πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Να ανήκουν στους Δικαιούχους που υποβάλλουν την αίτηση ή οι αιτητές να έχουν εξασφαλίσει δικαίωμα χρήσης τους.
- ii. Η αίτηση για την έκδοση της πολεοδομικής τους άδειας να έχει κατατεθεί πριν την 21^η Δεκεμβρίου 2007.³¹
- iii. Να μην έχει τύχει επιχορήγησης στα πλαίσια οποιουδήποτε άλλου Σχεδίου Χορηγιών/προγράμματος, από ευρωπαϊκούς ή/και εθνικούς πόρους, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες ζητείται χορηγία.

A.5.2 Σε περίπτωση που μια αίτηση αφορά μόνο επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις διαδικασίες παραγωγής/λειτουργίας επιχειρήσεων, θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλεται κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης η Άδεια Οικοδομής του υποστατικού με την σωστή χρήση. Το εν λόγω δικαιολογητικό θα ζητηθεί στην περίπτωση που ο δικαιούχος του παρόντος σχεδίου καταστεί δικαιούχος σύμφωνα με την Παράγραφο 1.5.

³¹ Νοείται ότι σε περιπτώσεις όπου δεν απαιτήθηκε η έκδοση πολεοδομικής άδειας, θα πρέπει να έχει κατατεθεί αίτηση για έκδοση άδειας οικοδομής πριν τις 21/12/2007.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σύσταση ΕΕ για ΜΜΕ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 6^{ης} Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (2003/361/ΕΚ)

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ, ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΚΡΙΝΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται,

εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 ευρώ.

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού.

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης.

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις**» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης.

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης.

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας.

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις. Δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητα της επιχείρησης περιέχονται στο **Παράρτημα Α** του εντύπου της αίτησης.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδους αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος.

Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των EME. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες
- δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμή με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Στατιστικές

Η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παρουσιάζει τις στατιστικές που καταρτίζει σύμφωνα με τις παρακάτω τάξεις επιχειρήσεων:

- α) 0 έως 1 απασχολούμενο άτομο.
- β) 2 έως 9 απασχολούμενα άτομα.
- γ) 10 έως 49 απασχολούμενα άτομα.
- δ) 50 έως 249 απασχολούμενα άτομα.

Άρθρο 8

Παραπομπές

1. Κάθε κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ή κάθε κοινοτικό πρόγραμμα που θα τροποποιείται ή θα καταρτίζεται στο μέλλον και θα αναφέρει τους όρους «ΜΜΕ», «πολύ μικρή επιχείρηση», «μικρή επιχείρηση» ή «μεσαία επιχείρηση» ή οποιονδήποτε άλλον παρόμοιο όρο, πρέπει να παραπέμπει στον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση.

2. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, τα τρέχοντα κοινοτικά προγράμματα που χρησιμοποιούν τον ορισμό ΜΜΕ της σύστασης 96/280/ΕΚ θα εξακολουθήσουν να παράγουν τα αποτελέσματα τους και τα ευεργετήματα υπέρ των επιχειρήσεων, οι οποίες θεωρούντο ως ΜΜΕ κατά την κατάρτισή τους. Δεν θίγονται οι νομικές δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή βάσει αυτών των προγραμμάτων.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οποιαδήποτε τροποποίηση, μέσα στα προγράμματα αυτά, του ορισμού των ΜΜΕ μπορεί να γίνει μόνον αν υιοθετηθεί ο ορισμός που περιέχεται στην παρούσα σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 9

Αναθεώρηση

Με βάση τον απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί πριν από τις 31 Μαρτίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού που περιέχεται στην παρούσα σύσταση και λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων τροποποιήσεων του άρθρου 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ περί του ορισμού των συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή προσαρμόζει στο αναγκαίο μέτρο τον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση, κυρίως δε τα όρια για τον κύκλο εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού, ώστε να συνεκτιμηθούν η υπάρχουσα πείρα και οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες στην Κοινότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – Υποχρεώσεις Προβολής και Δημοσιότητας

Μεταξύ των υποχρεώσεων των Δικαιούχων είναι η ορθή χρήση του λογότυπου χρηματοδότησης ΕΕ από NextGenerationEU και χρήση άλλων λογοτύπων.

Βάσει του Άρθρου 34(2) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), απαιτείται η διασφάλιση της αναγνώρισης και προβολής της προέλευσης της χρηματοδότησης της ΕΕ, από τους αποδέκτες αυτής, μεταξύ άλλων, μέσω της κατάλληλης εμφάνισης και προβολής του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «**Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGenerationEU**».

Το λογότυπο της χρηματοδότησης της ΕΕ μέσω του ΜΑΑ, συνθέτει το έμβλημα της ΕΕ μαζί με την πιο πάνω δήλωση χρηματοδότησης που θα πρέπει να χρησιμοποιείται στην περίπτωση των παρεμβάσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), ως εξής:

**Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**
NextGenerationEU

Το εν λόγω λογότυπο διατίθεται σε όλες τις απαιτούμενες για σκοπούς δημοσιότητας μορφές και χρωματισμούς στον ακόλουθο σύνδεσμο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/ (προσοχή στην επιλογή του λογότυπου με αναφορά NextGenerationEU), καθώς και στην κυπριακή ιστοσελίδα του Σχεδίου (www.cyprus-tomorrow.gov.cy, ενότητα: Πολυμέσα/Λογότυπα).

Στην ιστοσελίδα του Σχεδίου διατίθεται παράλληλα το λογότυπο του ΣΑΑ Κύπρου (Κύπρος_το αύριο), το οποίο επίσης θα πρέπει να προβάλλεται από τους αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω του ΣΑΑ (είτε μέσω δημοσίων συμβάσεων ή μέσω Σχεδίων Χορηγιών).

Κύπρος_το αύριο
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μαζί με τα λογότυπα της ΕΕ, και του ΣΑΑ Κύπρου, δύναται να προβάλλονται επίσης:

- Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος διατίθεται στην ιστοσελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Το λογότυπο του Υπουργείου/Τμήματος/Φορέα που υλοποιεί τη δράση.
- Το λογότυπο του αποδέκτη, αν είναι άλλος από τον φορέα υλοποίησης (π.χ. τελικοί αποδέκτες Σχεδίων Χορηγιών).

Σημειώνεται ότι, όταν εμφανίζεται σε συνδυασμό με άλλο λογότυπο, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ως πιο πάνω) θα πρέπει να εμφανίζεται τουλάχιστον τόσο εμφανώς και ορατά όσο τα άλλα λογότυπα. Το έμβλημα πρέπει να παραμένει διακριτό και ξεχωριστό και δεν μπορεί να τροποποιηθεί προσθέτοντας άλλα οπτικά σήματα ή κείμενο. Εκτός από το

συγκεκριμένο έμβλημα, καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει την υποστήριξη της ΕΕ.

Σε ότι αφορά την ορθή χρήση του εμβλήματος της ΕΕ, σχετικές κατευθυντήριες γραμμές προς τους αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ παρέχονται πρόσθετα μέσω εγχειριδίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_el.pdf.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – Πρότυπο Σχεδίου Δράσης Μείωσης Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου μέχρι το 2030

Αυτό το έγγραφο αποτελεί πρότυπο (template) που θα χρησιμοποιηθεί από τους Δικαιούχους του Σχεδίου, για τη δημιουργία των Σχεδίων Δράσης τους για μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΑΘ) **κατ' ελάχιστον 10%** έως το 2030 σε σύγκριση με το έτος αναφοράς (μέσος όρος 2022-2023) στις άμεσες και τις έμμεσες από ηλεκτρική ενέργεια εκπομπές (Κατηγορία 1 & 2 στο πρότυπο ISO 14064-1). Περιέχει μια **ενδεικτική** λίστα με πιθανά μέτρα μείωσης των ΕΑΘ που μπορούν να υλοποιούνται από επιχειρήσεις προκειμένου να εκπληρώσουν τη δέσμευσή τους για το 2030. Το περιεχόμενο του είναι ενδεικτικό και σημειώνεται ότι ισχύουν οι πρόνοιες της Παραγράφου 12.1 του Οδηγού του Σχεδίου σχετικά με τα μέτρα (δράσεις/ επενδύσεις) που θα περιληφθούν στο Σχέδιο Δράσης για να είναι αυτό επιλέξιμο.

Για τη δημιουργία του προτύπου χρησιμοποιήθηκε εργασία που έγινε, στα πλαίσια του έργου *Climate-KIC* προς όφελος, μεταξύ άλλων, του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Το τελικό Σχέδιο Δράσης θα υποβληθεί κατά την υλοποίηση του Σχεδίου Χορηγιών, μετά την έγκριση του Δικαιούχου (βλ. **Παράγραφο 16**).

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030

Το Σχέδιο Δράσης υποβάλλεται από [όνομα επιχείρησης]

.....

Ημερομηνία Υποβολής: [Συμπληρώνεται από τον Δικαιούχο]

Ημερομηνία Παραλαβής: [Σφραγίζεται από τον Φορέα Υλοποίησης με σφραγίδα ένδειξης ημερομηνίας]

Ημερομηνία Έγκρισης: [Συμπληρώνεται και σφραγίζεται από τον Φορέα Υλοποίησης]

Περιεχόμενα

Τμήμα I: Περίληψη

Τμήμα II: Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης

Τμήμα III: Περιγραφή Μέτρων

Τμήμα IV: Συμπεράσματα

Τμήμα I: Περίληψη

I.A Περιγράψτε εδώ τις κύριες δραστηριότητες της επιχείρησής σας, τους κύριους στόχους και τις στρατηγικές σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

I.B Βασικά παραδείγματα στρατηγικών μετριασμού από το Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα είναι:

Εξοικονόμηση & Προμήθεια Ενέργειας

- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των υφιστάμενων κτιρίων
- Προώθηση της παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Διαδικασίες

- Αντικατάσταση μηχανημάτων ή εξοπλισμού (καυστήρες, κινητήρες, μετασχηματιστές κλπ.) με σύγχρονα αποδοτικότερα συστήματα
- Επένδυση στη συμπαραγωγή

Μεταφορά

- Αντικατάσταση υφιστάμενων οχημάτων με οχήματα χαμηλότερων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- Υποστήριξη επιλογών εναλλακτικών καυσίμων
- Αύξηση της αποδοτικότητας του στόλου οχημάτων

Απόβλητα

- Προώθηση μείωσης, ανακύκλωσης, διαχείρισης & επεξεργασίας αποβλήτων

Τμήμα II: Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης

Είναι λογικό το Σχέδιο Δράσης της επιχείρησης; Δηλαδή, εάν ο στόχος της επιχείρησης αναφέρει ότι σε 5 χρόνια θα επιτύχετε μείωση Χ% στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ποια είναι η πιθανότητα να συμβεί αυτό; Αξιολογήστε όχι μόνο την ποσοστιαία μείωση, αλλά την προθεσμία για την επίτευξή της.

Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη του στόχου; Δώστε αρκετό χρόνο για να συνειδητοποιήσετε τα οφέλη των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Εισαγάγετε εδώ τις εκπομπές για το έτος αναφοράς και υπολογίστε (προβάλετε) τις εκπομπές σας έως το 2030 σε μορφή πίνακα (να επισυναφθεί η έκθεση επαλήθευσης για το έτος αναφοράς (2022-2023) και η έκθεση επικύρωσης ΕΑΘ για τα έτη 2024-2030). Για τους

νεοεισερχόμενους θα χρησιμοποιηθεί ο ορισμός του Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών. Επίσης, σε περίπτωση πολλών υποστατικών, να μπορεί να είναι διακριτή η συμμετοχή τους στις συνολικές ΕΑΘ της επιχείρησης.

	Έτος Αναφοράς (Μ.Ο. 2022-2023)	2024	2025	...	2030
Εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου (tCO ₂ -eq/yr)					

Τμήμα III: Περιγραφή Μέτρων

III.A Μέτρα Χαμηλού Κόστους

III.A.1. Μείωση Ενεργειακής Κατανάλωσης Κτιρίων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Μόνωση οροφής
- Μόνωση τοιχοποιίας
- Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης με υψηλής απόδοσης αντλίες θερμότητας
- Αντικατάσταση κουφωμάτων με θερμομονωτικά κουφώματα
- Αντικατάσταση λαμπτήρων με υψηλής απόδοσης λαμπτήρες
- Αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με άλλες υψηλής απόδοσης
- Τοποθέτηση ηλιακών πλαισίων για ζεστό νερό χρήσης

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Συνολική επιφάνεια προς ανακαίνιση
- Αριθμός παραθύρων, συσκευών, λαμπτήρων κλπ. προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας (φωτισμού, συστήματος ψύξης κλπ.) ανά έτος
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.A.2. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Διεργασιών/Μηχανημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση καυστήρων με καυστήρες υψηλής απόδοσης (με χρήση του ίδιου καυσίμου ή εναλλακτικού καυσίμου χαμηλών εκπομπών άνθρακα)
- Εγκατάσταση ηλιακών θερμοσίφωνων για διεργασίες χρήσης ζεστού νερού

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός μηχανημάτων προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας μηχανημάτων ανά έτος
- Προδιαγραφές υφιστάμενου και νέου εξοπλισμού/μηχανημάτων (π.χ. θερμική απόδοση καυστήρων)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.A.3. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Μηχανοκίνητων Οχημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Τακτικός τεχνικός έλεγχος και συντήρηση του στόλου των μηχανοκίνητων οχημάτων της επιχείρησης
- Μαθήματα οικολογικής οδήγησης στους οδηγούς της επιχείρησης

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός οχημάτων που πρέπει να συντηρούνται σωστά ανά τύπο (π.χ. μικρά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα μεσαίου μεγέθους, μίνι λεωφορεία, φορτηγά μεικτού βάρους έως 3,5 τόνους κλπ.)
- Συνολικά χιλιόμετρα που έχει διανύσει κάθε όχημα ανά τύπο οχήματος και έτος
- Αναμενόμενη εξοικονόμηση στην κατανάλωση καυσίμου λόγω των μαθημάτων οικολογικής οδήγησης
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.A.4. Μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αύξηση ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων
- Κομποστοποίηση στερεών αποβλήτων

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Ποσότητα αποβλήτων προς ανακύκλωση/κομποστοποίηση
- Αριθμός πελατών/επισκεπτών που εξυπηρετούνται από την επιχείρηση
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.A.5. Μείωση της χρήσης φθοριούχων αερίων (F-Gases)

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση εξοπλισμού ψύξης/κλιματισμού

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός μονάδων ψύξης/κλιματισμού προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας μονάδων ανά έτος
- Προδιαγραφές υφιστάμενου και νέου εξοπλισμού (π.χ. τύπος αερίου που χρησιμοποιείται, έτος εγκατάστασης υφιστάμενων μονάδων κ.λπ.)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.B Μέτρα Μεσαίου Κόστους

III.B.1. Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης κτιρίων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων για παραγωγή ηλεκτρισμού ίδιας χρήσης

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Επιφάνεια (ή δυναμικότητα) φωτοβολταϊκών που πρόκειται να εγκατασταθούν

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ανά εγκατεστημένο kW ανά έτος
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.B.2. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Διεργασιών/Μηχανημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση ηλεκτροκινητήρων με άλλους υψηλής απόδοσης
- Αντικατάσταση ηλεκτρικών μετατροπέων με άλλους υψηλής απόδοσης

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός μονάδων μηχανημάτων προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας μηχανημάτων ανά έτος
- Προδιαγραφές υφιστάμενου και νέου εξοπλισμού/μηχανημάτων (π.χ. κατηγορία απόδοσης ηλεκτροκινητήρων κ.λπ.)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.B.3. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Μηχανοκίνητων Οχημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Μαθήματα οικολογικής οδήγησης στο προσωπικό
- Βελτιστοποίηση διαδρομών
- Εγκατάσταση συστήματος GPS

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Προδιαγραφές οχημάτων ή εγκατεστημένου λογισμικού
- Έτος εφαρμογής μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.B.4. Μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Σχέδιο μηδενικών αποβλήτων (Zero Waste plan)

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Ποσοστό διαχωρισμού απορριμμάτων τροφίμων και άλλου υλικού
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.B.5. Μείωση της χρήσης φθοριούχων αερίων (F-Gases)

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση εξοπλισμού ψύξης/κλιματισμού

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός μονάδων ψύξης/κλιματισμού προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας μονάδων ανά έτος

- Προδιαγραφές υφιστάμενου και νέου εξοπλισμού (π.χ. τύπος αερίου που χρησιμοποιείται, έτος εγκατάστασης υφιστάμενων μονάδων κ.λπ.)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.Γ Μέτρα υψηλού κόστους

III.Γ.1. Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης κτιρίων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Γεωθερμικά συστήματα για θέρμανση χώρων και νερού

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Θερμότητα που θα παράγεται από το νέο σύστημα ετησίως
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.Γ.2. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Διεργασιών/Μηχανημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Η παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας από το νέο σύστημα ετησίως
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.Γ.3. Μείωση Κατανάλωσης Ενέργειας Μηχανοκίνητων Οχημάτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση του υφιστάμενου στόλου των αυτοκινήτων/λεωφορείων/φορτηγών της επιχείρησης με πιο αποδοτικό στόλο (με χρήση του ίδιου καυσίμου ή καυσίμου χαμηλών εκπομπών άνθρακα, ή ανανεώσιμου υδρογόνου ή ηλεκτρικής ενέργειας)

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός οχημάτων προς αντικατάσταση ανά τύπο (π.χ. μικρά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα μεσαίου μεγέθους, μίνι λεωφορεία, φορτηγά μεικτού βάρους έως 3,5 τόνους κ.λπ.)
- Συνολικά χιλιόμετρα που έχει διανύσει κάθε όχημα ανά τύπο οχήματος και έτος
- Προδιαγραφές που σχετίζονται με την ενέργεια υφιστάμενων και νέων οχημάτων (π.χ. κατανάλωση καυσίμου σε λίτρα ανά 100 χιλιόμετρα)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.Γ.4. Μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Εγκατάσταση και χρήση συστήματος αναερόβιας χώνευσης για στερεά απόβλητα

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Ποσότητα αποβλήτων που θα οδηγείται ετησίως σε αναερόβιους χωνευτές

- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

III.Γ.5. Μείωση της χρήσης φθοριούχων αερίων (F-Gases)

Ενδεικτικά Παραδείγματα:

- Αντικατάσταση ακριβού εξοπλισμού ψύξης/κλιματισμού

Απαιτούμενες πληροφορίες (ανάλογα με το μέτρο):

- Αριθμός μονάδων ψύξης/κλιματισμού προς αντικατάσταση
- Συνολικές ώρες λειτουργίας μονάδων ανά έτος
- Προδιαγραφές υφιστάμενου και νέου εξοπλισμού (π.χ. τύπος αερίου που χρησιμοποιείται, έτος εγκατάστασης υφιστάμενων μονάδων κλπ.)
- Έτος εφαρμογής του μέτρου
- Υπολογιζόμενη εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου

Τμήμα IV: Συμπεράσματα

Σε αυτό το Τμήμα θα παρατεθούν αναλυτικά τα συμπεράσματα του Σχεδίου Δράσης.

Ενδεικτικά αναφέρεται τι αναμένεται να καταγραφεί, μεταξύ άλλων, στο παρόν Τμήμα:

- Οι στρατηγικές αποφάσεις της επιχείρησης για τα μέτρα που θα εφαρμόσει ανάλογα με τη σχέση κόστους-οφέλους.
- Παρουσίαση στόχων μείωσης ΕΑΘ με εκτίμηση της συνολικής εξοικονόμησης, στη βάση της οποίας θα χρηματοδοτηθεί ο Δικαιούχος από το Σχέδιο.

Τμήμα V: Παραρτήματα

Σε αυτό το μέρος θα επισυναφθούν οι εκθέσεις επαλήθευσης και επικύρωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της επιχείρησης ως αυτές ζητούνται στο Σχέδιο Χορηγίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε – Θεσμικό Πλαίσιο

Νόμοι και Κανονισμοί για την Ισότητα Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και μη Διάκριση

ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος των Γυναικών Νόμος του 1985 (Ν.78/1985)

- Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 (Ν.1(III)/2002)

- Το Πρωτόκολλο 12 του Νόμου στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (επικύρωση), 2002 (L. 13(III)/2002)

- Τον Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμο του 2002 (Ν.205(I) 2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004 (Ν.191(I)/2004)

Νόμος του 2006 (Ν.40(I)/2006)

Νόμος του 2007 (Ν.176(I)/2007)

Νόμος του 2009 (Ν.39(I)/2009)

- Τον περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία στην οποία αποδίδεται Ίση Αξία Νόμο του 2002(Ν.177(I)/2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004 (Ν.193(I)/2004)

Νόμος του 2009 (Ν.38(I)/2009)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμο του 2002(Ν.133(I)/2002), όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2009 (Ν.40(I)/2009)

- Τον περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμο του 1997(Ν.100(I)/1997), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2000 (Ν.45(I)/2000)

Νόμος του 2002 (Ν.64(I)/2002)

Νόμος του 2007 (Ν.109(I)/2007)

Νόμος του 2008 (Ν.8(I)/2008)

(Αρ. 2) Νόμος του 2008 (Ν.43(I)/2008)

Νόμος του 2011 (Ν.70(Ι)/2011)

- Τους περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία) στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 255/2002)

- Τον περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμο (Ν.69(Ι)2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2007 (Ν.111(Ι)/2007)

Νόμος του 2010 (Ν.11(Ι)/2010)

Νόμος του 2012 (Ν.47(Ι)/2012)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμο (Ν.18(Ι)/2008) όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2013 (Ν.89(Ι)/2013)

- Τους περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες (Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής) Κανονισμούς του 2010 (Κ.Δ.Π. 483/2010).

Τα έργα πρέπει να συνάδουν με τις Κοινοτικές και Εθνικές Πολιτικές για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών οι οποίες συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Οικονομική Ανεξαρτησία των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της ισότητας ευκαιριών αναφορικά με την πρόσβαση, ανέλιξη και εκπαίδευση στην εργασία, της εξάλειψης των εκπαιδευτικών στερεοτύπων, της ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας, της συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

β) Ίση Αμοιβή για Ίση Εργασία και Εργασία Ίσης Αξίας.

γ) Ισότητα στις θέσεις λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική ζωή στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

δ) Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και την προστασία των θυμάτων περιλαμβανομένου της οικογενειακής βίας, της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και της εμπορίας προσώπων.

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- Οι περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμοι του 2000 έως (Αρ. 2) του 2007.

- Οι περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμοι του 2004 και 2007.

- Ν.42 (Ι) 2004 Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004.

- Ν.59 (Ι) 2004 Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Άσχετα από Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή Νόμος του 2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Στ – Διαχείριση Ενστάσεων

Κατευθυντήριες Γραμμές Διαχείρισης Ενστάσεων

(I) Στάδιο αξιολόγησης αίτησης για ένταξη στο Σχέδιο

Αιτητές των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται, έχουν το δικαίωμα όπως εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών, και **δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες** από την ημερομηνία της σχετικής επιστολής του Υπουργείου, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος ή με τρόπο που δύναται να καθορίσει ο Φορέας Υλοποίησης μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του Τμήματος Περιβάλλοντος και να ζητούν επανεξέταση της αίτησής τους παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί. Οι ενστάσεις θα καλύπτουν μόνο διαδικαστικά θέματα.

Η Επιτροπή Ενστάσεων δεν ζητά πρόσθετα από τα προαπαιτούμενα παραστατικά και δεν παρέχει στους αιτητές πρόσθετο χρονικό περιθώριο για υποβολή τέτοιων παραστατικών και γενικά δεν προβαίνει σε ενέργειες, που δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Ενστάσεων επανεξετάζει μόνο το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης³² και τη διαδικασία αξιολόγησης για να διαπιστώσει αν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος στην αξιολόγηση της αίτησης. Αν η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη, αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η αίτηση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος για επαναξιολόγηση και ενημερώνονται το συντομότερο οι αιτητές κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένστασή τους.

(II) Στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν απορρίψεις επενδύσεων ως μη επιλέξιμες, δηλαδή στο στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας, η Επιτροπή Ενστάσεων, αφού τις εξετάσει, παραπέμπει τις αποφάσεις της, τεκμηριωμένες στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος για να παραπέμψει το θέμα στους αρμόδιους λειτουργούς που το χειρίστηκαν, ώστε να απαντήσουν, ή να δεχθούν τις απόψεις της Επιτροπής Ενστάσεων. Νοείται ότι σε αυτό το στάδιο δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης αιτήσεων, άρα μπορούν να ζητηθούν και να υποβληθούν όσα διευκρινιστικά ή πρόσθετα στοιχεία κριθούν απαραίτητα μέχρι την ολοκληρωμένη τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της επένδυσης/δαπάνης. Την τελική απόφαση έχει ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Διευκρινίσεις/Συμπληρώσεις κατά τη Διαδικασία Επαναξιολόγησης

Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή Ενστάσεων κρίνει την ένσταση δικαιολογημένη, ο Φορέας Υλοποίησης μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει γραπτώς από τον δυνητικό Δικαιούχο να διευκρινίσει, να συμπληρώσει ή να τεκμηριώσει περαιτέρω τα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της αίτησης, όταν για παράδειγμα δεν δίνονται επαρκή στοιχεία για να αξιολογηθεί το έργο ως προς ένα κριτήριο (πχ. επιλεξιμότητα επένδυσης). Ο Φορέας Υλοποίησης μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις/συμπληρώσεις (στα πλαίσια που καθορίζονται

³² Δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση στοιχείων.

από τον Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών και γενικά το σχετικό θεσμικό πλαίσιο) σε όλα τα στάδια αξιολόγησης (δεδομένου ότι το Σχέδιο αφορά Άμεση Αξιολόγηση).

Στην περίπτωση που ο Φορέας Υλοποίησης ζητήσει από τους δυνητικούς Δικαιούχους, περαιτέρω διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις, οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίσουν τις απαραίτητες πληροφορίες εντός συγκεκριμένης χρονικής προθεσμίας η οποία θα καθορίζεται από τον Φορέα Υλοποίησης. Σε τέτοια περίπτωση, η αίτηση τίθεται σε αναστολή μέχρι την υποβολή των στοιχείων αυτών. Η αξιολόγηση των υπόλοιπων αιτήσεων συνεχίζεται κανονικά. Με την υποβολή των διευκρινίσεων, η αίτηση επανέρχεται σε φάση αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται όμως σε καμιά περίπτωση η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών Δικαιούχων.

Ένταξη/Απόρριψη Έργων μετά την εξέταση ενστάσεων

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και των ενστάσεων δρομολογούνται οι διαδικασίες για έγκριση του έργου ή οριστικής απόρριψης της αίτησης. Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα της επανεξέτασης είναι θετικό για τον Δικαιούχο, εάν τύχει να έχει εξαντληθεί ο προϋπολογισμός γίνεται συνεννόηση με τη Συντονιστική Αρχή (ΣΑ). Στην αντίθετη περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται οριστικά και ενημερώνεται ο Δικαιούχος, με κοινοποίηση στη ΣΑ.

Ο Κατάλογος Εγκεκριμένων Έργων/Δικαιούχων για κάθε Σχέδιο Χορηγιών καταρτίζεται από τον Φορέα Υλοποίησης και αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.